

TKP-ML
Merkezi Yayın Organı

Haziran 1990 Sayı: 91 2 DM

İŞÇİ-KÖYLÜ KURTULUŞU

Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birlesin!

İstanbul'da

TIKKO alarmı

TKP/ML-TIKKO

uyuyorlar.

GÜVENLİK ÖNLEMLERİ

Gümüşhane'de güvenlik önlemlerinin de yoğunlaştırıldığı gözleniyor. Bölgede yasa dışı TIKKO adlı silahlı örgüt elemanlarının bulunduğu duyularının, bu önlemlerin artırılmasında etkili olduğu belirtiliyor.

Oltan Sungurlu'nun gezisi boyunca polislerin yanı sıra askerî timlerin de görevlendirildiği gözleniyor. Sungurlu, Devlet Bakanı Cemil Çiçek ve Gümüşhane milletvekili Muhiittin Karaman'la birlikte sarp ve geçit verimli dağ köylerine ulaşmaya çalışıyor. Televizyon yayınlarının bulunduğu yakınlarda köylülerin, yol ve doktor konularında bulunuyor.

SAVAŞARAK

GÜÇLENİYOR!

Muhsin Bodur isimli Siyasî Polis ve MIT Ajansı, Atilla Özkan yoldaşımızın katli olduğu için İstanbul'da evinde bulunan TIKKO gerillaları tarafından cezalandırılmıştır. Muhsin Bodur, Metris'ten firarından sonra da TIKKO'ya meydan okumuştur. TIKKO, bütün işkenderlerden hesap soracak ve eyaletler de Vâfir edecektir.

**Komiseri
TIKKO vurdu**

'Hedef polis' öldürüldü

Meydan okumuştur

"Isıracak köpek dişini göstermez. Biz ortadayız ve sokaklarda geziyoruz. Her zaman devletin yanındayız. Gelecekleri varsa göreceklere de vardır."

Başyazı:***Durjuvazinin Çıkamaz Sokağı***

413. kararname ile gelen sertlik politikası, ülkede yeni gelişmeleri de beraberinde getirdi. Egemenler, içinde buldukları çıkmazdan kurtuluş politikasını 'demokratikleşme'de değil, daha fazla baskı, daha fazla şiddet, daha fazla sömürü ve emperyalizme daha fazla bağlılıkta gördüler.

Kürt sorunu, sınıf mücadelesinin gelişmesi, ekonominin dar boğazda sıkışıp kalması, TKP/ML'nin gerille hareketi, Güney komuşlarla olan soğuk ilişkiler egemen sınıfları çıkmaz sokağın içine sokmuş ve esas olarak da PKK şahsında Kürt sorununun ve sınıf mücadelesini bastırmak için her zamankinden fazla bir şiddete başvurmaktan başka "çare" bulamamışlardır.

Sınıf mücadelesinin ve Kürt ulusal hareketinin gelişmesi düşmanı tam bir savaş durumuna sokarak, bozuk olan ekonomiyi daha da uçuruma ittiği gibi, siyasal istikrarsızlığı iyice körüklemiş ve patronlarında açıktan içine çeken bir siyasal kaosun yolunu açmıştır.

Egemen sınıflar, sınıf mücadelesini bastırmak için şiddeti kaçınılmaz görür ve bunu esas alırlarken, 'demokrasi' görüntülerini de hepten yıkmak istemiyorlar. Bu nedenle de bazı reformist partilerin varlığı yanında halk düşmanı TBKP'nin "komünist" sıfatına yasallık tanımaya çalışıyorlar. Buradaki amaçları; daha radikal devrimci illegal hareketlerle beraber esas olarak silahlı mücadele yürüten devrimci ve komünist hareketi 'tecrit' edip, yasal 'solculuğu' silahlı hareketlere karşı tampon olarak kullanmaktır.

Egemenler, başkanlık sistemi ve profesyonel ordu gibi yeni taktikleri de, sınıf mücadelesini ve Kürt hareketini önleme yolunda devleti halka karşı daha koordineli şekilde "tek bir ses, tek bir yumruk" olarak kullanmak ve istikrar sağlama konusunda daha etkili olabilmek amacıyla taktik bir politika olarak gördükleri için kamuoyunu buna alıştırmaya çalışıyorlar.

Profesyonel ordu, gerilla hareketine karşı "çare" olarak, sınıf mücadelesinin ileri bir aşamasında bölünmesi kaçınılmaz olan bugünkü ordu sisteminin geleceğinden duyulan ürküntüyle gündeme getiriliyor

Patronların bizzat politikaya soyunmaları ve açıktan ağırlık koymaları, siyasal istikrarsızlığın

yanında ekonominin oldukça kötüye gitmesi, hükümetteki ANAP'ın bazı holdinglere daha büyük avantajlar sağlaması ve Koç-Sabancı başta olmak üzere farklı emperyalist tekellere bağlı komprador gruplar arasındaki çıkar çatışmasının şiddetlenmesinin getirdiği bir sonuçtur.

TÜSİAD her dönem hükümetlerin politikalarını belirleyen güçlerin başında gelirken perde arkasında kalmaya özen gösteriyordu. On yıl önce olduğu gibi şiddetle depresen ekonomik-siyasi kriz, bu kuruluşu yeniden ve çok daha ateşli şekilde sahneye fırlattı. Keza aralarında gizlenemez boyutlara varan çıkar çelişkileri, kamuoyu önünde kopışmalarına yol açtı.

Egemen sınıf partilerinin birbirlerini kıyasıya eleştirmeleri, sömürden daha fazla pay kapma mücadelesinin bir ürünüdür. Kamuoyunda tartıştıkları noktaların özü budur. SHP ve DYP gibi partiler, Kürdistan bölgesinde ve ülke genelinde halka uygulanan baskıla

Egemenler, başkanlık sistemi ve profesyonel ordu gibi yeni taktikleri de, sınıf mücadelesini ve Kürt hareketini önleme yolunda, devleti halka karşı daha koordineli şekilde "tek bir ses, tek bir yumruk" olarak kullanmak ve istikrar sağlama konusunda daha etkili olabilmek amacıyla, taktik bir politika olarak gördükleri için kamuoyunu buna alıştırmaya çalışıyorlar.

'sürgün' ve 'sansür'e sözde eleştirileri, zevahiri kurtarmak, kamuoyundan tamamen teşhir olmamak içindi. Bugün ise, o kaz çığlıklarına da son vermiş, TBMM'nin devre dışı bırakılmasına karşı tepkilerini de yumuşatmış, Kararnamenin meclise getirilmesi için başta yaptıkları 'yeminleri' unutarak, ciddi bir çaba harcamamışlardır. Bu da onların, meclislerini ne kadar ciddiye aldıklarının göstergesi olsa gerek(!)

Egemen sınıfların hiç bir zaman kurtuluşları ve bunalımdan çıkmalarının yolu yoktur. Emperyalizmin "acı ilaç"larla dolu reçeteleri bugüne kadar kimse'nin derdine deva olabilmiş değildir. Özellikle de yarı-sömürgelerdeki bunalım, emperyalistlerin "iyileştirme" adına daha beter depreştirdikleri kronik bir hastalık olarak ölümcül noktalara gelmektedir.

Türkiye gibi geri ülkelerde, silahlı mücadelenin varlığı ve sürdürülmesi; kitleleri radikal direnişler için gayrete getirme ve devrimcileştirmenin yanı sıra, gericiliğin elinden iktidarı almanın tayin edici yoludur. Artan faşist terör kitlelere silahlı mücadele zorunluluğunu daha net hissettirmektedir. Si-

İhahların eleştirisel gücü kitlelerin elinde bayrak olduğu zaman, egemenlerin ömrünün yaklaştığının göstergesidir. Bunu Kavramayanlar, kitlelerin ayakları altında ezilmekten kurtulamayacaklardır.

Partimiz TKP/ML, tarihi rolünü oynamanın en önemli dönemeçlerinden birini yaşamaktadır. Her geçen gün giderek güçlenen ve kitlelerle bağlarını sağlamlaştıran çeşitli milliyetlerden Türkiye proletaryasının biricik öncüsü, 1 Mayıs'90'da bunu ispatlamış ve son zamanlarda silahlı güçlerinin hareketi ile doğru bir yönelim içinde olduğunu gösterdiği gibi, kitlelere güven vermiştir. 1 Mayıs ve 18 Mayıs'90'da silahlı mücadele yürüttüğü alanların başında gelen Dersim'in bir çok yerinde kitleleri harekete geçirerek kepenk kapatılmasını sağlaması, silahlı mücadelenin kitleleri sarmasının en güzel örneğini vermiştir.

Düşman silahlı mücadele yürüten hareketlere karşı yoğun saldırılarda bulunmaktadır. Partimizde bu saldırıdan birinci derecede nasibini almaktadır. Bu nedenle bütün militanlarımız, illegaliteyi gevşetmeden mücadeleye dört elle sarılmaları, partimizin mücadelesini daha yükseklerle çıkarması için atılan adımlara uygun hareket etmelidirler. Ne zafer sarhoşluğuna ne de karamsarlığa düşmeden temkinli adımlarla yürümeli silahlı mücadelenin boyutunun yükseltilmesi ve geliştirilmesi için partimizin aldığı kararları hayata uygulamak için enerjimizi yüz katına çıkarmalıyız.

Düşmanın saldırılarından korkulmamalı, düşman kendisi için tehlikeli olanlara saldırır. Bize saldırmasında bunu gösteriyor. Ancak, partiyi ağır kayıplardan korumak için ilkelerimizden taviz vermeden ve gevşemeden hareket etmeliyiz. Sınıf mücadelesinin çarkı komünistlerin iktidara gelmesi için dönmektedir.

"Bir Silah Bir Gerilla, Bin Silah Bin Gerilla"

Kampanyamız Sürüyor

Nisan ayı içinde partimiz tarafından açılan, **"Bir Silah Bir Gerilla+Bin Silah Bin Gerilla"** kampanyamız coşkuyla sürmektedir. Bilindiği gibi, kampanya temmuz ortalarında sona erecektir. Bu da soruna dört elle sarılmamızı, işlerimizi daha hızlı yürütmemizi gerektiriyor.

Kampanyanın tesbit edilen hedeflerine ulaşması sorunu kavradığımızı ve partimizin bu sorununu gerçekten ciddiye aldığımızı gösterecektir. Aynı zamanda kampanyanın yürütülmesinde birinci dereceden sorumlu olan Parti Organlarımızın sorunu kavrayıp kavramadıklarını ortaya koyacağı gibi, parti tabanını bu yönde harekete geçirip geçiremediklerini de gösterecek ve kitlelere ne derece mal edildiğini ortaya çıkacaktır.

Kampanyamızın ciddi bir şekilde ele alınması ve bunun hiç bir savaşılamaya ve geçemeye yer verilmenden yürütülmesi gerektiği ortadadır. Çünkü, silahlı mücadelenin daha da geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, partimizin kitleleri kucaklaması ve harekete geçirmesi için bu kampanyanın hedefine varması önemli bir rol oynayacaktır.

Kampanyayı tek yanlı olarak ele almamalıyız. Maddi yanlı kadar ve hatta ondanda önemli olarak siyasi yönünü ele alıp, partiye ve kitlelere kavratmalıyız. Siyasi yönü kavranmadıkça, kampanyanın doğru bir şekilde yürütülmesi mümkün değildir. Çünkü, siyasetin tayin ediciliği her zaman öndedir. Bu nedenle kampanyanın siyasal olarak kavratılmasına önem verilmelidir.

Kampanyanın hedefine ulaşması, partinin bu yönde ciddi bir şekilde harekete geçirilmesiyle olur. Parti bu yönde harekete geçirilmediği sürece, kitlelerde harekete geçirilemez. Kampanyanın kitlelere mal edilmesini sağlayacak olan partidir. Bütün parti militanlarımız ve Parti Organlarımız üzerlerine düşenleri yapmalıdırlar. Parti MKSB'mizin bu konuda aldığı kararlar pratiğe zaman geçirilmeden uygulanmalıdır.

Her parti organı önüne koyduğu silahlanma hedefine varmalıdır. Bunun için gereken pratik eylemlerin yanında kitlelerden aldıkları maddi destekleri yükseltmek için yoğun propaganda ajitasyon faaliyeti yürütülmelidir.

Halkımız ve partimiz yüce komünizm için bizdeden bunu bekliyor. **BÜTÜN YOLDAŞLAR GÖREV BAŞINA !**

"PARTİYİ DESTEKLE ORDUYU GÜÇLENDİR" KAMPANYAMIZ YURTDIŞINDA BAŞARI İLE SONUÇLANDI

Partimizin geçen Ekim ayı içinde açtığı "PARTİYİ DESTEKLE ORDUYU GÜÇLENDİR KAMPANYASI" yurtdışı örgütümüz de ve Türkiye'de yoğun bir şekilde sürdürüldü. Özellikle Yurtdışı Parti Örgütümüzün yürüttüğü kampanya, geçen yıla oranla daha başarılı olarak sonuçlandı. İstenilen hedefe varmamasına karşın, partimizin gelişmesini ve kitlelerle olan bağını göstermesi açısından olumlu bir sonuç verdi.

Kampanyamız çok yönlü olarak ele alındı. Birincisi siyasi, ikincisi ise, maddi idi. Siyasi olarak; partimizin görüşlerinin kitlelere ulaştırılması ve kitlelere mal edilmesi ve tüm oportünist ve revizyonist görüşlerin mahkum edilerek, partimiz önderliğinde TIKKO'nun yürüttüğü silahlı mücadelenin daha da geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasını hedeflemişti. Bu hedef, eskiye oranla daha da başarılı olmuş ve maddi desteğin önemli bir bölümü silahlı mücadelenin geliştirilmesi için harcanmıştır. Parti tarihimizde, kitlelerden alınan maddi destek ilk defa gerçek hedefine ulaşmış ve silahlı güçlerimizin her yönlü güçlenmesini sağlamıştır. Bundan sonra da bu hedef doğrultusundan şaşmadan ve daha da geliştirilerek devam edecek, kitlelerin desteği gerçek değeri bulacaktır.

Partimizden ayrılan yurtdışı hiziplerinden "Devrimci Partizan" dönem tasfiyeci gurubunun ve DABK'ın olumsuz ve parti aleyhtarı çabalarına karşın, yurtdışındaki emekçiler, partimize olan desteklerini geri çekmemesi, tam tersi desteklerini daha da arttırmışlardır. Bu partimizin kitlelere, kitlelerinde partimize olan güvenlerinin ve partimizin silahlı mücadelede taavizsiz oluşunun bir sonucudur.

Yurtdışı Parti Büromuzun (YDB) kampanya ile ilgili değerlendirmesinin kısa bir bölümünü buraya aktarıyoruz:

"Kampanyanın genel değerlendirilmesinde ortaya çıkan tablo şöyle olmuştur: İlk bir ay kampanya planlı-programlı bir seyir çizmiş, parti tabanında kampanyaya coşkulu bir şekilde katılmıştır. Daha sonra bu olumlu ve coşkulu gidişat, yerini kendiliğindenciliğe bırakmıştır. YDB, mevcut gidişata kampanyanın ortalarında müdahalede bulunarak, Avrupa çapında "merkezi bağış-komitesi" oluşturmuştur. Bağış komitesinin müdahalesi nisbeten etkisini göstermişse de, miktar olarak önceden belirlenen maddi hedefe ulaşamamıştır. Fakat geçen yılki 500 bin DM'lık miktarda aşılarak, miktar 610 bin DM'ı bulmuştur.

kampanyanın siyasi yönü öne çıkarılmıştır. Tüm Avrupa çapında 23 yerde kampanya toplantıları düzenlenmiştir. Kampanya geçen yıla oranla erken sonuçlanmakla birlikte, bu yılki belirlenen süreden de iki hafta sonra sonuçlandırılmıştır. Belirlediğimiz diğer bir eksiklik de, bölgelerin raporlarını henüz ulaştırmamış olmalarıdır. Bu noktada yoldaşlar eleştirilmiş, raporların en geç iki hafta sonra ulaştırmaları talep edilmiştir. Ayrıca bazı bölgeler topladıkları miktarların -çok az da olsa- bir kısmını henüz ulaştırabilmiş değillerdir. Bu noktada yoldaşlar uyarılarak, geri kalan miktarların en geç raporlarla birlikte iki hafta sonra iletilmesi vurgulanmıştır. İletilmeyen miktarlarla birlikte toplanan ve beyan edilen maddi miktarların toplamı ve dökümü şöyledir:

ALMANYA:

NRW: 35.000 DM, GÜNEY: 80.000 DM,
HESSEN: 50.000 DM, KUZEY: 80.000 DM
İSVİCRE: 200.000 DM
AVUSTURYA: 45.000 DM
HOLLANDA: 40.000 DM
FRANSA: 70.000 DM
BELCİKA: 10.000 DM
TOPLAM: 610.000 DM "

2/4/1990 TKP/MLYDE

İşçi dünyasından

fabrikalar kalelerimiz olmalıdır

Türkiye'de sınıf mücadelesinin tarihi eskilere dayanmakla birlikte, sınıfın mücadelesinin deneyimlerinden yararlanma ve onu yeni durumlarla zenginleştirerek tekrar sınıfın mücadelesini hizmetine sokma ve geliştirme anlayışların oldukça geri düzeydedir. Bunun esas nedeni, Türkiye'de sanayi proletaryasının zayıflığının yanı sıra, işçi sınıfının mücadelesinin zayıflığından ve büyük sanayi işletmelerinin azlığından da kaynaklanmaktadır. Tabii, KP'nin sınıfı kucaklayamaması ise birinci nedeni oluşturmaktadır. Bütün bunlar, birbirine bağlı etmenlerin birer halkasını oluşturmaktadır. Büyük sanayi işletmelerinin az oluşu, varolanlarında tarihinin eskiye dayanmaması, işçi sınıfı açısından bir dezavantaj oluşturmaktadır. Çünkü büyük sanayi işletmeleri sınıfın bir araya gelmesini sağladığı gibi, onun örgütlenerek, üretimden gelen gücünü, kendisi için kullanmasına da zemin oluşturmaktadır.

Bunun karşısında küçük sanayi işletmeleri de; sınıfın gücünü bölmekte, daha güçlü örgütlenmeler halinde bir araya gelmesini engellemektedir.

Ülkemizde de belli metropollerin dışındaki kesimlerde küçük işletmecilik sanayi sektörüne damgasını vuran önemli bir olgudur. Ancak son yıllarda, sınıfın kaleleri durumuna gelen metropollerde büyük ölçekli sanayi işletmeleri hayli yoğunlaşmaktadır. Bu yoğunluk beraberinde sınıfın örgütlenmesini de hızlandırmaktadır. İşçi sınıfının küçük işletmeler yerine büyük sanayi işletmelerinde büyük kitleler halinde çalışmalarını, sınıf mücadelesinin gelişimini daha da geliştireceği gibi, kitlesel mücadeleleri de yaygınlaştıracaktır.

Ülkemizde işçi sınıfının mücadelesinin siyasi yönleri çok az olmasına karşın, önemli siyasi mücadelelere sahne olmuştur. 15-16 Haziran bunun en gör-

kemli örneklerinden bir tanesidir. Bunun dışında ekonomik-demokratik temelde sayısız mücadeleler gündeme gelmiş ve gelmektedir. En son örneği, 1989 Baharı ve 1990 I Mayıs'ıdır.

Ekonomik-demokratik çerçevede gelişen mücadele, esasında, sınıfın kendiliğinden gelişen tepkilerinin bir ürünüdür. Ancak, zaman zaman reformist ve revizyonistler, kendi sınıf uzlaşmacı anlayışları gereği işçi sınıfını ekonomik haklar çerçevesinde harekete geçirebiliyorlar. Tabii aynı şekilde sarı ve revizyonist sendikalarda yapıyor. Bu reformizmin genel karakterinin bir ürünüdür bu. Onlar işçi sınıfının gerçek anlamdaki sınıfsal çıkarlarından ve sınıfsal hareketliliğinden çok, burjuvaziyle uzlaşma ve objektif olarak onun çıkarını savunma konuma düşer. Bu, bazen objektif olmanın çıkıp, kendi subjektif niyetlerini içerir. Çünkü onlar, işçi sınıfının sınıfsal hareketinden, öcünden korkar gibi korkarlar. İşçi sınıfının düzene karşı olan tepkisini, kendi potansiyelinde eriterek, onu etkisiz kılmaya, düzen sınırları içine hapsedmeye çalışırlar.

Sınıfın siyasal iktidar perspektifiyle hareket etmemesinin bir nedeni de bu hainlerin, sınıfın mücadelesini saptırmalarıdır. Diğer bir etken ve esası ise; ML'lerin sınıf içinde zayıf oluşları, sınıf ile tam olarak bütünleşememeleri ve sınıfı etkileyecek duruma gelememeleri ve reformist anlayışları ve sınıf işbirlikçisi anlayışları sınıf içinde tecrit edememiş olmalarından kaynaklanmaktadır. Bu başarısızlık anti-ML anlayışlara karşı teoride olan bir başarısızlık değil, aksine teorik olarak mahkum edilmesine karşın, bunun işçi sınıfına mal edilememesinin yanı sıra, pratikteki önemli eksikliklerden de kaynaklanmaktadır. yani örgütlenme alanındaki yanlış anlayışlar, ML'lerin kitlelerle bütünleşmesini engellemiştir sınıf içinde daha çok küçük gruplar şeklinde kalması

na ve sınıfla bütünleşmemesine neden olmuştur.

ML'lerin sınıfla bütünleşmemesinin bir çok nedenlerin yanında esas olarak yanlış yöntemlerin bir sonucudur. Bunu açık olarak kabullenmek durumundayız bunun kabulü demek, sorunlarımıza daha eleştirisel, daha açık yürekli ve daha ciddi dersler çıkarıcı bir yöntemi beraberinde getirir. Sınıf mücadelesinin sorunlarına böyle yaklaşmadığımız taktirde, yanlış-eksiği atıp, doğruyu ön plana çıkaramaz ve onu yaşama geçiremeyiz.

Bugün partimiz açısından bu sorunlar önemli ölçüde çözülmüştür. Partimiz geçmişteki yanlışlarının ve hatalarının bilincinde olarak, bugün sınıf mücadelesine önderlik etmeye çalışmaktadır. bunu bir bütün olarak başarabilmesinin yolu; partimize gönül veren her insanın O'nun düşüncelerini kitlelere taşıyarak kitlelerin gelişen mücadelesine önderlik etmek, bununla da yetinmeyip, bizzat kitleleri siyasal iktidarı alma yönünde harekete geçirerek, iktidar yürüyüşüne bütün enerjisini harcayarak katılmasıdır.

Bunu başarmanın yoluda; geçmiş deneyimlerden dersler çıkarmanın yanı sıra, ML kitle çizgisini doğru bir şekilde uygulamak ve kitleleri siyasal iktidar perspektifiyle örgütlemek ve harekete geçirmekten geçer.

Her gelişen durum karşısında tavır belirlemek ve somut çözümler üretmek, işçi sınıfı içinde çalışmanın odak noktalarından birini oluşturmaktadır. Üretilen somut çözümlerin sınıfa sunulması ve sınıfa mal edilmesi, yani sınıfın bunu maddi bir güç haline getirmesiyle, sınıfla bütünleşme ve onları siyasal iktidar doğrultusunda harekete geçirme ozaman daha kolay olacaktır. Somut çözümler üretmek öncünün aksatamayacağı bir görevdir. Partinin genel çözümleri dışında, işçi sınıfının içinde çalışan her parti organı, kendi alanı için somut çözümler üretmek, sorunlara kalıpcı değil, dregişken ve esnek davranmak, kendi alanlarına özgü çözümler üretmekle yükümlüdür ve kitlelerle kaynaşmak için bu yola baş vurmak zorundadırlar.

Partimizin bünyesinde varolan yanlış anlayışların ürünü olarak, genel çizginin ötesine gidilmekte tutucu davranılıp, somut durumlar karşısında hep yukarıdan çözümler beklenmektedir. Bu bürokratik anlayışlar insanları kolaycılığa ve sorunlar karşısında duyarsızlığa ve siyasal tembelliğe itmektir. Esas olarak, sınıf mücadelesinin sorunlarının kendi sorunu olduğunu ve bunu çözme görevinin de kendisine ait olduğunu kavramamaktan kaynaklanıyor.

KİTLELERİN GERİSİNDE DEĞİL

İÇİNDE VE ÖMÜNDE OLMALIVIZ

Geçmişten beri işçi sınıfı içinde çalışmanın gerekliliği hep vurgulana gelmiştir. Bu bir belirleme ve olmazsa olmaz kuralıdır. Ancak, bunu nasıl yerine getireceğimizi iyi kavramak ve ona göre çalışma ve ona göre örgütlenme politikası izlemeliyiz. Özellikle izlenecek kitle çizgisi belirleyici bir özelliğe sahiptir. reformist ve revizyonist bir kitle çizgisi partiyi kitlelerden koparır ve gerisine düşürür. Bu nedenle, kitlelerin öncüsü olduğumuzu, onları siyasal iktidar perspektifi doğrultusunda harekete geçirmek- karşı karşıya olduğumuzu aklımızdan hiçbir zaman çıkarmamalıyız. Kitlelerin salt ekonomik talepleri ile yetinme değil, esas olarak, siyasal talepler doğrultusunda eğitime ve eyleme geçirme politikasını izlemeliyiz. Düzenin her yönünü siyasal teşhir malzemesi olarak kullanmalı ve bunu kitlelere götürmeliyiz. Kitlelerin ilerisinde olalım derken maceracı bir çizgi değil, onların ekonomik taleplerinede sahip çıkmalı, on

cak ekonomik talepleri hiç bir zaman ön plana çıkarmamalıdır. Ekonomik taleplere sahip çıkmayı küçümseyen sol anlayışlara karşı da mücadele edilmelidir.

Sınıf içine girip örgütlenmede zorlanmamızın bir çok nedeni var. Birincisi, örgütlenmedeki hatalarımız. İkincisi, kitle çizgisindeki hatalarımız. Üçüncüsü ise; dar pratikçiliği ve bundan kaynaklanan kalıpcı anlayışlarımızı yıkamamızdan kaynaklanmaktadır. 'Sınıfın içine girip örgütlenemiyoruz' bir mazeret oluşturamaz. KP, her koşulda sınıfın içinde örgütlenebilir. Önemli olan, bunun yolu ve yöntemini iyi bilmek ve doğru bir kitle çizgisi ve örgütlenme anlayışına sahip olmaktır.

Bütün sorunlarda olduğu gibi, işçi sınıfı içindeki örgütlenme ve çalışmaya da uzun vadeli bakmak zorundayız. her hangi bir fabrikadaki ilişkiler, rasyonel olarak ele alınıp, sınıf mücadelesinin uzun erimliliği göz önüne alınmadan, tek tek ilişkiler peşinde ya da fabrika hücrelerini sağlamlaştırma ve belli fabrikaları temel alarak değil, rastgele ilişkiler sonucu ortaya çıkan örgütlenmeler peşinde koşuyor. Bu kısa vadede bir şeyler yapma mantığının bir ürünüdür.

Diğer yanıyla da söz konusu işletmelerde kitlelere yaklaşımdaki kolaycı, sekte, ve dar grupçu mantık ve yanlış yöntemlerde kitleleri kazanamamada önemli bir rol oynuyor. Yukarıda değindiğimiz gibi, ekonomik

-demokratik küçümseme şeklindeki sol yaklaşım, kitlelerin en geri kesimi bir yana, orta kesimini kazanmayı bile zorlaştırıyor. Sadece oradaki belli devrimci-demokrat insanları ön plana çıkarma ve diğer kesimlerle ilgilenmeme, sorunun özünü kavramamaktan kaynaklandığı gibi, ileri kesimleri daha da ilerletmeyi önlemekte ve dar bir grup içinde kalmaya neden olmaktadır. Kitlelerin en ileri kesimleri ile birinci dereceden ilgilenmek şarttır. Ancak, diğer kesimleri bir kenara atmak, soruna daha baştan yanlış yaklaşım anlamına geliyor.

Partimize yakın olan kesimleri siyasi olarak eğitmede oldukça eksik davranılıyor ve siyasi olarak bilinçlendirme geri planda kalıyor. Bu hata düzeltilmelidir. İleri kesimlerle birleşme, orta kesimleri geliştirme ve geri kesimleri kazanma politikasını her alanda izlemek zorundayız. İşçi sınıfına sorunları kavratılmalı ve siyasi olarak ilerletilmelidir. Sadece orada öne çıkanlar değil, orta kesimlerinde ilerlemesi ve kendi sınıfsal sorunlarına sahip çıkması için yoğun ajitasyon ve siyasal teşhir faaliyeti yürütülerek, kitlelerin partiye yakınlaştırılması ve parti içinde örgütlenmesine önem verilmelidir.

İşçi sınıfı içinde çalışan kadroların, sorunları yalnızca kendilerinin kavraması yetmiyor. Bu sorunun bir yanını oluşturmaktadır. Bizim amacımız, kitlelerin kendi sorunlarına sahip çıkması ve onu sonuna kadar savunarak daha da geliştirmeleri ve bu doğrultuda harekete geçmeleridir. Sınıf mücadelesinin bir kaç kahramanın işi olmadığını, kitlelerin işi olduğunu bizlerin kavraması gerektiği gibi, bunu kitlelerde kavratmalıyız. "Biz devrim yapacağız, sizde bize yardım edin" anlayışı kitlelere verilmemelidir. Bu iş kitlelerin işidir. Öncülük KP'e ait iken, kitleler harekete geçmeden KP devrim falan yapamaz. Bunu çok iyi kavramalı ve kavratmalıyız.

Partimiz bugün bu olumsuzlukların bilincindedir ancak, bunları pratikte yok etme noktasında sıkıntılarımız vardır. Bu sıkıntıları da mücadele içinde aşacağız bir gerçektir. Bu nedenle sınıf içinde mücadele eden tüm yoldaşlarımıza önemli görevler düşmektedir. Sınıf içindeki ilişkilerimizi, Parti düşünceleriyle bütünleştirerek, siyasal iktidarı alma perspektifi ve devrimci coşku ile harekete geçmek en acil sorunların başında gelmektedir.

FABRİKALAR KALELERİMİZ OLMALIDIR

İşçi sınıfının yoğun olarak buldukları yer olan fabrikalar, kalelerimiz olduğu zaman, düzenin yerle bir edilmesi daha da kolaylaşacak, şalterler istenildiği anda durdurularak, iktidarın alınmasında önemli bir görev yerine getirilmiş olacaktır.

Aynı ortamı paylaşarak, aynı üretim içinde bulun-

mak, aynı yöntemlerle emek gücünü satmak, aynı oranda sömürülüyor olmak, aynı havayı tenefüs etmek, aynı masada yemek yemek, özlem ve duygularının aynı olması, aynı çelişkiler içinde bulunmaları, aynı sorunlarla karşı karşıya bulunmaları, işçileri birbirine kenetleyen olgulardan bazılarıdır. Her şeyden öncede sömürü altında olmaları ve emeklerinin hayasızca sömürülmesi onları birbirine kenetleyen ve ortak mücadeleye iten nedenlerin başında gelmektedir. Başka hiç bir yerde sağlanamayan ortak özellikler, ortak sorunlar, fabrikalarda en üst boyutta üretim sürecinin bir sonucu olarak kendiliğinden doğmuştur.

Kapitalizmin sömürü yöntemlerinden biri olan insanın kendine ve insanlara olan yabancılaştırılması fabrikalarda da yaşanmaktadır. Burjuvazinin uyguladığı bu yöntem, işçilerin birbiriyle kaynaşmasını önleyen önemli engellerden birisidir. Aynı ayrı üniteler oluşturmak, gün boyu bir makineye bağımlı kalmak, burjuvazinin kullandığı yöntemlerin başında gelmektedir. Patronların tek amacı daha fazla kar elde etmek olduğundan, insani ilişkiler onlar için tehlikeli bir gelişmedir. Aksine onlar işçi sınıfının bir arada olmasından korkarlar. Zira işçi sınıfının kendilerinin zarar kazıcıları olduğunun bilincindedirler. Bu nedenle işçi sınıfının örgütlü olmasından korktukları kadar hiç bir şeyden korkmazlar. Bu nedenle de işçi sınıfının örgütlü mücadelesini engellemek için her türlü yola baş vururlar.

ne var ki yaşanan süreç bize göstermiştir ki, sınıfın örgütlülüğünü hiç bir güç bütün olarak engelleme memiştir. Geçici yenilgiler yaşasada, sınıfın yeniden toparlanarak ve ayakları üzerine durarak, tarihsel rolünü yerine getirebilecek dinamizme sahiptir. Bu dinamizm, işçi sınıfının ilk ortaya çıkışından günümüze kadar hiç kayıpolmadı. Aksine her geçen gün bilinçli bir hal aldı. Bunu betimlemek yetmiyor. Bu dinamizmi fabrikalarda örgütleyerek, ML politikalarla yönlendirip, gerçek fonksiyonuna kavuşturmak ve tarihi rolünü oynayacak duruma getirmektir. Bunu yapacak olan ancak ve ancak proletarya partisinin kendisidir. Sınıfın mevcut dinamiklerini ele alıp örgütleyecek ve onu geliştirip güçlendirecek olan proletarya partisidir.

Fabrikalarda örgütlenme yapabilmeyen en doğru yolu, buralarda sağlam parti üyelerinin direk işçilerle ilgilenmeleri ve örgütlenmelere önderlik etmeleridir. Sıradan sempatizanlarla işçi sınıfı içinde örgütlenme çalışmaları zayıf kalacağı gibi, işçi sınıfının parti çizgisi etrafında örgütlenmesi ve harekete geçirilmesi pek olası değildir. Fabrika komitelerinin parti üyelerinden oluşmasına ve bunlar direk parti organlarının önderlik etmesine özel bir önem verilmesi ve fabrika yaşamını iyi bilen unsurlardan örgüt-

lenme yapma yoluna gidilmelidir. İşçi dünyasını, yaşamını bilmeyen, onlar gibi soluyup onlar gibi yaşamayan, onların iç dünyasını ve sorunlarını bilmeyenler, işçilerle kaynaşıp onları örgütleyemezler. Aynı üretim sürecini paylaşanlar işçilerle daha sıcak ve sıkı bağlar kurup, onlara partinin görüşlerini götürüp, parti etrafında örgütleyebilirler.

İşçilerin mevcut sistemden koparılıp mevcut düzene karşı harekete geçirilmesi önemli sorunlarımızdan birisidir. Ancak, burada kavranması gereken ya da kavratılması gereken sorun şudur:

Fabrikada çalışan insanın kendine yabancılaştırılmış halinde kurtarılması ve onların siyasal iktidar hedefine yönlendirilerek kendi sınıf bilincine ve gücüne varması, dönüştürücü rolünün bilincinde olmasıdır. Bunu başarmanın yolu; herhangi bir fabrikada çalışırken oranın sorunlarını iyi bilmek, işçilerin taleplerine sahip çıkıp onları doğru bir hedefe kanalize etmekten ve bunun da yolu siyasal pratik mücadeleyi geliştirmek ve işçileri bu yöne kanalize etmekten geçtiğinin bilinmesi ve bu bilinç içinde hareket edilmesi gerekiyor.

Kitlelerin taleplerine sahip çıkılarak siyasal pratik ile birleştirildiği oranda, kitlelerin nabzını elimizde tutulabileceğimiz gibi, kitleleri daha ileri hedeflere yöneltebiliriz

Bu belli bir sürecin ürünü olacaktır mutlaka. Çünkü mevcut sorunlar çerçevesinde iradi olarak oluşturulan hareketlilik, kitleleri siyasal mücadele içine çekmeyi daha da kolaylaştırır. ML'ler sabırlı ve bilinçli hareket ettikleri sürece, bunu başaramamaları için hiçbir neden yoktur ve olamaz.

Fabrikaları tanıma derken; bu şekilsel bir tanıma değil, yaratılacak örgütlenme ve mücadeleye sevk konusunda geliştirilecek taktikler için gerekli olan her şeyi bilme ve bunları yönlendirmenin birer aracı ve kitleleri harekete geçirmede esnek ve somut durumlar karşısında kalıpcı olamamak için ortaya konacak pratik ve siyasal taktiklerdir.

Fabrikada çalışanların genel bir konumlamasını yaparsak, şöyle bir tablo çıkarmamız mümkün:

1-Sıradan işçiler (gericilerin etkisinde olanlar da dahil)

2- Ekonomik-demokratik talepler için duyarlı olan işçiler.

3-Devrimci-demokrat nitelikteki işçiler (bunlara ML-MZD'lerde dahil)

Bu ayrışım kaba olmasına karşın, kitleler içindeki faaliyetin daha iyi yürütülmesi ve öncelikle hangilerinin kazanılacağı, hangilerinin geliştirileceği ve hangilerine öncelikle dayanılacağı açısından

önem arz ediyor. Sıradan işçilere karşı yaklaşımımız diğerlerine karşı olduğu gibi sınıfsal temelde olmalıdır. Onların bugünkü sıradanlığı kalıcı değil, geçici bir durum olduğunu görmeliyiz. Bugün yaşadıkları sıradanlığı onların suçu olarak görmek ve buna göre yaklaşmak, bilinçli proleterlerin tavırı olamaz. Bugün mevcut düzenin birer parçaları oluşu, onların bugüne kadar yaşadıkları toplumsal koşulların birer ürünü olduğunu unutmamak gerekir. Yüzyıllardır burjuvazinin kitleleri çeşitli yöntemlerle uyutma politikasının bir sonucundan başka bir şey değildir. Böyle olunca da kafa yormamız gereken sorun olarak; onları nasıl bu durumdan kurtarıp, kendileri için bir sınıf olduğunu ve kendi siyasal çıkarlarını kavratmamız gerektiği sorunu öne çıkıyor ve önem kazanıyor. Bu da uzun süreli siyasal teşhir ve işçilerin taleplerini en aktif şekilde sonuna kadar faal bir çalışma yöntemi uygulamamız gerektiğini ortaya koymaktadır. Çünkü, mücadelenin birkaç günlük bir sorun olmadığı görülürse, hemen kendi sorunları için harekete geçmeyen işçilere küsmeninde yanlışlığı kendiliğinden ortaya çıkar. Fabrika içinde de dostluk ilişkileri önem kazanmaktadır. Bu dostluklar, ahbap-çavuş ilişkileri temelinde değil, bizzat siyasal temelde kurulmalı ya da bu yöne çekilmelidir. Kısaca bu kesim kazanmamız gereken kesimdir.

Ekonomik ve demokratik talepler için duyarlı olan kesim ise, biraz daha farklı aynı zamanda kısmen örgütlülük içinde ya da örgütlenmeye yatkın olan kesimdir. Ancak, yanlış yöntemler bizleri bunlardan da uzaklaştırabilir. Sol anlayışların yanında sağ anlayışlar bu kesimi daha ileri götürme yerine geriletme durumuna düşürebilir. Demokratik talepler karşısında duyarlı olan bu kesime karşı, salt ekonomik temellerde yaklaşılsa, bunları kazanmayız. Faal olmak demek; sürekli eylemlikleri öne sürmek anlamına geldiği çıkarılmamalıdır. Kitlelerin ne çok ilerisinde ne de gerisinde olunmalıdır. Kitlelerin hazır olmadığı bir eyleme sokmaya çalışmak ve kitlelerden kopmak olur.

Kitlelerin çok ilerisinde ya da kitlelerin hazır olmadığı eylemleri öne sürmek keskinlik değil, tam tersine küçük burjuva solculuğu ve kitleleri küçümsemedir. ML için doğru olan bir eylem o an kitleler hazır olmayabilir. Bu, o eylemin o an gerçekleştirileceği anlamına gelmez. Bir örnek verirsek; ML için bir genel grev o an için en doğru bir çözüm yolu ya da bir eylem biçimi olabilir. Ama kitleler buna karşı çıkıyor ve genel grev yerine bazı pasif eylem türlerini seçiyorsa, yapılması gereken kitleleri ML'lerin doğru gördüğü eyleme hazırlamak onun propagandasını yapmak, buna karşın işçilerden kopmadan pasif ey-

Devamı 12. sayfada

TKP/ML SAVAŞARAK GÜÇLENİYOR

18 Mayıs tarihi, Türkiye devrim mücadelesi tarihi içinde önemli bir yere sahiptir. Çünkü, 18 Mayıs, Çeşitli milliyetlerden Türkiye Proletaryasının öncü örgütü TKP/ML'nin kurucusu ve önderimiz İBRAHİM KAYPAK-KAYA'nın Diyarbakır işkencehanelerinde katledildiği gündür. Her 18 Mayıs, halkımızın üzüntü ve onuru birlikte yaşadığı ve o günü yas değil mücadele seçtiği gündür.

Faşist Türk devleti, KAYPAK-KAYA yoldaşımızı katletmekle partimize ve Türkiye devrimine önemli bir darbe vurmasına karşın, mücadelemizi durduramadı ve kinimizin artmasını, mücadeleye dört elle sarılmamızı önleyemedi.

Her 18 Mayıs, partimizin eylemlerini arttırdığı, mücadeleye ivme kazandırdığı bir gündür. Bu 18 Mayıs'ta da partimiz kırsal alanlarda ve şehirlerde bir çok eylemlere girişti ve eylemlerinin bir çoğunu başarıyla sonuçlandırdı. Eylemlerin bazılarını buraya aktarıyoruz:

P Ü L Ü M Ü R HALKI I MAYIS VE 18 MAYIS'TA KEPENKLERİ KAPATTI

Dersim'in ilçelerinden Pülümür'de, partimizin önderliğinde, 1 Mayıs ve 18 Mayıs'ta kepenkler kapandı. Halkımız, düşmanın yoğun baskı ve tehditlerine karşın, kepenkleri açmadı, şöferler çalışmadı. Bu, Pülümür tarihinde en önemli kitlesel eylemlerden birisidir. Burjuva basını bu eyleme yer vermedi. Ancak, eylem haberi bütün Kürdistan'a yayıldı.

Faşist Türk devletinin kolluk güçleri, kepenklerin kapanacağını önceden haber almalarına karşın, halkı tehditlerle kepenk açtırmaya zorlaması bir şeye yaramadı. Pülümür halkı, partimize olan güvenlerini belirtirlerken, düşmana olan kinlerini bir

kere daha ortaya koydular.

Ayrıca, 1 Mayıs'ta Pülümür dışında da kepenk kapatma olayları oldu. Tunceli, Mazgirt ve Nazmiye'de 1 Mayıs'ı kutlamak ve faşist Türk devletinin baskılarını kınamak için kepenk kapatma eylemleri yapıldı.

TİKKO Hozat ve Pülümür'de Vurdu

Partimize bağlı bir TİKKO gerilla birliği 8 Mayıs gecesi, Pülümür cezaevi devriye birliğini taradı. Amaç cezaevini basmak ve düşmana kayıp verdirmektir. Ancak gerilla birliğimizin ilçeye yaklaştığının görülmesi üzerine, düşman hemen alarma geçerek gerilla birliğimizin ateşine karşılık verdi. Gerillalarımız, uzun çatışmanın sonucu hiç bir kayıp vermeden üslerine döndü. Düşman bunun üzerine sabaha kadar mermi yaktı. Aynı gerilla gurubumuz, Pülümür'de yeni yapılan cezaevine 16 Mayıs günü bomba koydu, ancak bomba patlamadığı için hasar oluşmadı. Buna karşın düşman, yeni yapılan cezaevini korumak için büyük bir güç yığıldı.

Hozat gerilla birliğimiz ise, 10 Ocak günü Karaoğlan mevkiinde yol dozerini koruyan iki cemseyi taradı. Bir asker öldü, iki asker ise yaralandı. Gerillalarımız hiç bir kayıp vermedi. Düşman kayıplarını kamuoyundan gizledi. Halk, gerillalarımızın son günlerde üst üste yaptığı eylemler ile coştular ve düşmanın tehditlerine aldırmadılar.

18 Mayıs gecesi, bir gerilla birliğimizde, Ovacık'a bağlı Çakperi köy yoluna, 18 Mayıs ile ilgili bir pankart astılar. Pankart uzun süre askıda kaldı. Düşman haber aldıktan sonra çok güçlü bir askeri birlik ile gelerek, pankartı indirdiler.

Mayıs ayı içinde İstanbul'da da bir çok eylem girişimi oldu.

Tikko gerillaları istanbul'da kil-yos askeri birliğini bastı

Partimizin TIKKO istanbul şehir gerilla birliği, 18 Mayıs gecesi istanbul Kil-yos'ta bir askeri birliği silahsızlandırmak amacıyla basma girişiminde bulundu. Ancak, düşman ile gerilla birliklerimiz arasında çatışma çıktı. Çatışma sonucu, bir düşman askeri ağır yaralandı.

Gerilla birliklerimizin bu eylemi başarılı olmamakla birlikte, partimize ve halkımıza önemli bir moral kazandırmış, düşmana ise korku vermiştir. Eylem özelindeki hatalardan dersler çıkarılarak, bundan sonraki eylemlerin daha başarılı olması için, gereken dersler çıkarılmış ve baskını düzenleyen gerilla birliğimiz olumlu bir tecrübe kazanmıştır.

Düşman, istanbul özelinde yoğun önlemler almasına karşın, eylemdeki başarısızlık, düşmanın uyanıklığından değil, gerilla birliğimizin hatasından kaynaklanmış, düşmanı küçümseme hatasına düşülmüştür.

Ayrıca, istanbul'un birçok yerine 18 Mayıs günü özelinde pankartlar asıldı ve parti MK'mizin 18 Mayıs ile ilgili yayınladığı bildiriler halkımıza dağıtılmıştır.

18 Mayıs 1990 günü, saat 21 civarında "TKP/ML'nin Sesi Radyosu" yayın yaparak istanbul'un bir çok yerinde halka dinletmiştir.

"TKP/ML'nin Sesi Radyosu"ndan okunan bülteni aynen aktarıyoruz:

tkp/ml'in sesi radyosu" bülteni

"TKP/ML'nin Sesi Konuşuyor!

Halkımız kulak verin...

Biz Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist!

Gizli radyo evimizden yayın yapıyoruz.

Faşist devletin borazanı TRT'nin sesini daha çok kısacak, gün gelip bütünüyle sustu racağız. Şimdilik az ve öz konuşuyoruz

Sizlere "haber" diye maval okuyan o yalan kutusu gene ne anlatıyor? İşçiden, köylüden emekçilerden var mı bir haber? Kür-

dün bahsini duydunuz mu hiç orada? Görebildiniz mi Nevroz ateşini, yalımları göğe vururken, Nusaybin, Cizre, Diyarbakir'den?

Ya 1 Mayıs güneşini, istanbul'un göbeğinde kıpkızıl doğmuş iken?.. aramayın boşuna halkın gerçeklerini dair bir şey. Göreceğiniz her şey devletin gövde gösterisi, duyacaklarınız da alçakca yalan ve demogojidir.

Bugün 18 Mayıs! Bugünü özellikle seçtik sizlere seslenmek için... İyi dinleyin kardeşler Bugünün önemi büyük!..

17 yıl önce bugün bir yıldız kaydı bedenen. Bir yıldız yerleşti parıl parıl, gök kubbesine yurdumuzun ebediyen..

Adı İbrahim O yıldızın... İbrahim Kaypakkaya!..

Aydınlatmakta halkımızı, yenilmez fikirleri, dipdiri eserleri ve ölümsüz anısıyla...

17 yıl önce bugün faşizmin cellatları hunharca katlettiler Onu, Diyarbakir zindanında, dilim dilim ederek bedenini.

Ser verdi sır vermedi.. 110 gün işkencede, boğulmak istenen halkı adına bir direniş destanı yazdı kanıyla, kızıl mı kızıl.. tıpkı obüyük mirası partimiz TKP/ML, ordumuz TIKKO gibi.. Ve bağırından geldiği ve bütün gücünü aldığı ve ömrünü adadığı çile keş halkımızın emekçi elleri gibi, boğacak güçte faşizmi!..

İştî dinlediğiniz bu ses O'nun eseri. 17 yıldır sürüyor mücadelesi.. Davasını omuzlayan yiğit evlatlarınızdan katledildi gene onlarcası ve yüzlercesi.. halk savaşının ilk ateşini O'nun yaktığı Dersim'de sayısız tohum düştüğü toprağa... Şimdi yediveren çiçekleri gibi filizlenmede onlar. Öldürüldükçe çoğalıyor halkın neferleri; artıyor Kaypakkaya'lar, Cihan'lar, Çelik'ler; büyüyor partimiz, düşman "kökünü kazıyoruz" dedikçe...

Bugün tanık olduğunuz bütün yakıcı gerçekler O'nun görüşlerini doğrulamakta bir bir.. Hem dünyada, hem ülkede son yılların çarpıcı gelişmeleri yerden göğe kadar hak verdi İbrahim'e. O'nun "sahte komünizm" dediği, "sosyalist maskeli emperyalizm ve bürokrat kapitalizm" dediği sistemler, yani otuz yıldır sosyalizmden geri dönmüş devletler, bataktaki yerlerini tescil ederek batı alemiyle kucaklaştılar. Ülkemizde ise, O'nun posasını çıkarttığı Kemalizm, uzun zaman 'ilerici, anti-emperyalist gelenek" ve

hatta "devrimci bir miras" diye kuyrukçuluğunu yapan pek çokları tarafından savunulamıyor artık. kemalizmin emperyalizmle el altından işbirliği, giderek ona uşaklık, içerde ise ırkçılık, şovenizm, halk düşmanlığı ve faşizm olduğu gün geçtikçe daha iyi anlaşılıyor.

Yine yirmiyıl öncesi kimsenin dokunmak istemediği bir tabuyu kırıp parçalayan, ülkemizin en canalıcı sorunlardan Kürt milli meselesini bütün şovenist etkilerden uzak ve tam bir açıklıkla ortaya koyan ilk kişi İbrahim olmuştur. Yine demokratik devrimin Halk Savaşı yolunu ve onun da kalbinin öncelikle Kürdistan kırlarında çarpacağını gösteren, Kızıl siyasi iktidarlar için yakıtı ateşle ilk peşin burayı işaret eden O'ydu. Şimdi Kürdistan bir ulusal yekünme içinde; gerilla savaşı, kitle direnişleri ve faşist devletin imha saldırılarıyla alev alev. Aynı zamanda partimiz TKP/ML ve halk ordusu çekirdeğimiz TIKKO, patron-ağa devletini kül edecek kızılca bir yangın körüklemeye...

"Yangını söndürmek için ne lazım geliyorsa yapalım" dedi, geçen ay bütün düzen partileri bir ağızdan. Perde arkasında generaller bir muhtıra verdi bunlara. 'Lazım gelen şeyler' çok muzzam boyutta yeni bir saldırı dalgası, sıkıyönetimden de sıkı bir rejim, bunun için sınırsız yetkiler... Rambo bozuntusu katillere kesin güvence ve alınacak her tedbire peşinen tam destekti. 'tanıyoruz' 'tanımıyoruz' tantanası bir anda bitti. Tükürdüklerini yalayıp Çankaya'ya çıktılar. "silaha silah, halka şevkat" dediler. Halk kalmamıştı halbuki, onlara göre ortada. yalnız 'düşman ve destekçileri' vardı. Batman'da direniş yapan binlerce esnafın kepenklerine balyoz vurarak gösterdiler şefkati. Hemen ardından sürgün, sansür, azgın baskı ve terör kararnameleleri geldi.

İpi Özal'ıneline biraz fazla kaçırdıklarını anlayan ve aynı zamanda halka karşı suç ortaklığını örtbas edip vebalden sıyrılmak isteyen muhalefet liderleri, göstermelik eeleştirilene başladılar, kararname ertesi... Sözüm ona "büyük millet meclisi" faşizmin ayıbını örten bir incir yaprağı, sahte demokrasi görüntüsünün bir süs' dekoru. Sivillerin omuzlu başında generaller-

in kekelsi sırtıyor... Bunların sırtında kompradorlar ve büyük toprak ağaları ve hepsinin arakasında da Amerikan emperyalizmi ve diğer yabancı haydutlar var. Asıl dış mihraklar ve uşakları bunlardır işte.. Halkımızın ensesinde boza pişiriyorlar elele. Ülke genelinde bir sıkıyönetim başlattılar adını koymadan. Gayeleri 12 Eylül açık faşist sistemini uzatmak, halkı yine en katı yasaklar ve hayasız baskılarla susturmak, Kürdistan'a bir taviz vermeden bolca ateş yağdırmak, kısaca sömürü ve talan bahçesinin büyümüş dikenlerini tekrar temizlemektir. Ama bu defa hiç şansları yok. Dikenler ellerini parçalayacak, ok olup, mızrak olup canlarını alacak.

Biz TKP/ML olarak, kararlıyız, sonuna dek, halkımızın özgürlük gücüyle faşizmi yenmeye. Asgari hedefimiz; feodalizmi, emperyalizmi ve komprador kapitalizmi tasfiye ederek iki ulusun gönüllü birliğine, bütün milliyetlerin tam hak eşitliğine, aşağıdan yukarı emekçi yığınların insiyatifine dayalı bağımsız, demokratik, federe bir cumhuriyet kurmaktır.

Ne halksız olur bu devrim, ne de halka rağmen.. Ama dünyanın hiç bir yerinde halkın kendiliğinden devrim yaptığı görülmemiştir. mutlaka bir önderlik ve örgütlülük gerekir. Bu da eğer gerçekten halk iktidarı, sosyalizm ve giderek sınıfsız topluma varılmak isteniyorsa, en devrimci sınıf olan proletarya ve onun sonuna kadar dönüştürücü müfrezesi komünist partisinin sorumluluğudur.

Biz TKP/ML, bu bilinçle hareket ediyoruz. Önderlik bir hak hukuk değil, görevdir bizim için. Bunun gereğinde ateşe atılmaktır en önde, ve atılıyoruz her şeyimizle.

İşte 1 Mayıs'90... İşte faşizmin savaş düzeni aldığı Taksim alanı. İşte Harbiye, Dolapdere, Güngören, Kazlıçeşme.. En sert çatışmaların yer aldığı bu alanlarda 1 Mayıs bayrağını yükselten, faşizmin yasak çemberini ta göbeğinde zorlayan, onun büyük gövde gösterisini, tehditlerini ve kan kusan silahlarını beş paralık edip, milyonlara gelecek umudu, atılım cesareti veren Partimiz TKP/ML önderliğindeki devrimci işçiler, emekçiler ve gençlerdi. Türk-İş ağalarının ya nı başında işçileri işyerlerinde 15 dakikalık iş bırakmak ile yetinmeye telkin eden "sosyalist", "komünist" etiketli düzene ya-

manmış yasal partiler ise, sınıfın kendiliğinden tepkilerini sahiplenme uyanıklığından başka, I Mayıs'ın ruhunu en iyi yansıtanlara yergi yapma utanmazlığını gösterdiler.

Binlerce işçi ve emekçinin katıldığı sokak gösterilerinin işçi sınıfından kopuk olduğunu ve iktidara 'zafer' kazandırdığını söylediler. Hepiniz tanıksınız ki, partimizin büyük etkinlik gösterdiği I Mayıs korsan mitingleri, 'kimseyi yürütmeyeceğiz' diye bas bas bağırarak faşist devlete okkalı bir şamar oldu. Faşizm her tür ilerici yayını da susturmak için yasak ve sansürler uyguluyor. Hadi engellesin bakalım bu radyo yayını! Hadi kapatsın bulabilirse gazetemiz İKK'nun gizli matbalarını...

Bu bir sürekli meydan okuyuştur. Savaşımız zafere kadar sürecektir. Halkımız daha güçlü katılın bu kavgaya. savunun demokratik mevzilerinizi. Bir adım gerilemeyin. Omuz verin partimize, saflarımızda yerinizi alın cesaretle, devrimin alevlerini büyütmek için... TKP/ML'nin sesini dinlediniz."

Bağtarafı 5. sayfa

lem türlerine de katılıp en önde yer alarak, onu daha ileri götürmek olmalıdır.

Devrimci-demokrat kesime gelince; bunlar fabrika örgütlenmelerinde temel alacağımız kesimdir. Bu kesim içinde örgütlenmeye ve bunları partiye kazanmaya ve ilerletmeye önem vermeliyiz. Gurupçu çıkarları öne çıkararak, devrimci işçilerin bölünmesine karşı çıkılırken, işçilerin karar almada söz sahibi olmasını ve mümkün olduğunca karar almada ortak edilmesine dikkat edilmeli, kitlenin katılmadığı kararlar kitleler adına ortaya sürülmemelidir. Tabii burada kitle kuyrukçuluğuna da düşülmemesine azami dikkat edilmek zorundadır. Kitlelerden kopuk kendi kendine karar alma kitlelerden kopmayı getirir. Kitlelerle birlikte ve onların başında yer alarak karar alma yöntemini uygulamalıyız.

FABRİKA HÜCRELERİ İKTİDAR ORGANLARIDIR

Fabrika parti komiteleri esasında iktidar organlarıdır. Yani fabrika iktidar organlarıdır. Her hücre, her parti organı birer iktidar organı olduğunun bilincinde olarak hareket etmeli ve bu perspektif ile çalışmalıdır. Bu nedenle fabrika parti hücrelerine önemli görevler düşmektedir. İşçileri örgütlemek ve onları siyasal iktidara almaya yönlendirmek görevlerinin esası olduğu gibi, işçi sınıfının

siyasal bilinçlenmesini ve pratik eylemlere geçirilmesi için yoğun çabaların harcanmasını üstlenmekle karşı karşıyadır. Amaç fabrikalarda olan her şeye hakim olmak ve partinin insiyatifi altında yönlendirmektir. Bu, devrimci-demokrat kesimleri dışalamadığı gibi, onları kazanma ve fabrika komitelerinin içine almayı da beraberinde getirir. Fabrika içinde partiye direkt bağlı parti komiteleri

dışında işyeri komiteleride oluşturulmalı ve bunlar devrimci-demokrat ve komünistlerden oluşturulmalıdır. Komünistler genel devrimci-demokrat kitleleri bu tür örgütlenmelere içine çekerek, onların gücünün bölünmesini önleyeceği gibi, doğru bir önderlik ile bu kesim kazanılabilir.

Fabrika komiteleri sınıf sendikacılığının örgütlenmesine de önderlik etmeli ve işçi sınıfının devrimci-demokrat sendikalarında örgütlenmesini sağlamak ve sendikaları salt ekonomik taleplerle yetinen birer ekonomik örgütlenme aracı olmaktan çok, daha ileri mevzilere çekmek içinde mücadele etmelidir. Fabrika işçi komiteleri ya da partiye direkt bağlı fabrika parti komiteleri, sendikalara alternatif birer organ olarak çalışmamalıdır. Bunlar sendikalar içinde de çalışmalı ve sınıf sendikacılığını örgütlemelidir ve sınıf sendikalarla karşı mücadele etmelidir. Devrimci işçilerin sendika yönetimine gelmesini sağlamalı ve bu uğurda mücadeleyi kesinlikle küçümsememelidirler. Fabrikalarda iktidar organları olan fabrika komiteleri ile ne olduğu belirsiz "DSM"ler bir birine karıştırılmamalıdır. DHB vb. gibi bazı revizyonistler, 'DSM' gibi sendikal örgütleri her şeyin başına koyarak, sınıf sendikacılığında çarpıtıyorlar ve reformist bir anlayışa düşüyorlar.

sonuç Olarak;

Fabrikaları partimizin birer kaleci durumuna getirmeliyiz. Bu nedenle öncelikle belli fabrikalar ve sendikalar çalışma alanı olarak seçilmelidir. Yani, büyük sanayi fabrikalarına ağırlık verilmelidir. şalter indiği anda burjuvazinin kalbi duracak fabrikalar çalışmada önceliği olmalıdır. Sendikalar açısından da bu böyledir. Seçilen fabrikalarda gücümüz zayıf olabileceği gibi, hiç ilişkimiz olmayabilir de Bu bizi yalınlığa götürmemeli ve uzun vadeli bir çalışma perspektifiyle hareket etmeliyiz.

Fabrikalarda çalışma yapan parti organları, partinin önüne koyduğu merkezi görevi gözden ırak tutmadan, çalışmanın hizmet etmesi gerektiği yeri, yani silahlı mücadelenin gelişmesi ve güçlenmesi için kitlelerin örgütlenmesi ve seferber edilmesi gerektiğini aklından çıkarmamalı ve dağlardan gelen sesi şalter sesleriyle birleştirmeli ve dağlara destek vermeye ve kitleleri bu yönde harekete ettirmeye dikkat etmelidir.

Bush-Gorbaçov Zirvesi Ve Gösterdikleri

MALTA Zirvesi'nden 6 ay sonra geçtiğimiz günler ABD-RSE işbirliği sürecinin ikinci önemli halkası olarak WASHINGTON Zirvesi gerçekleştirildi.

Yeni emperyalist güç dengelerinin oluşması bakımından, artık rakibi gibi bir "süper güç" sayılmasa da halen varlığını sürdüren iki büyük bloktan birinin temsili lideri ve yine en büyük iki askeri kuvvetten biri olarak RSE'nin ABD'yle diyalogu önemlidir. Dışişleri bakanları ve sair diplomatik heyetler arasında süreklilik arzeden bu diyalog, devlet başkanlarının doğrudan biraraya gelip her sorunu uzun uzun görüşerek ciddi pazarlıklar yaptıkları, belli anlaşmaları kayda geçirdikleri ve bazı hayati konuları da basına kapalı olarak ele aldıkları zirvelerde asıl önemli sonuçlarını vermektedir. Bölgesel sorunlara ve tek tek ülkelerdeki durumlara da bu zirvelerin ciddi etkilerde bulunduğu açıktır. Bu nedenle iyi izlenmesi gerekir.

Malta'dan Washington'a Evrilen İşbirliği

Geçtiğimiz 6 ayda yaşanan gelişmeler Malta'nın ürünleri olduğu kadar Washington Zirvesi'nin de tohumlarını oluşturdu. Önünü Gorbaçov'un açtığı liberal rüzgarla Doğu Avrupa'daki eski yönetimlerin domino taşları gibi ard arda düşmeye başlaması ve o arada ünlü Berlin Duvarı'nın yıkılması, geçen yıl sonu bütün öncekilerden çok farklı bir zirveye zemin hazırlamıştı. Bir anlamda duvarın enkaz taşlarıyla ABD-RSE işbirliğinin temelleri döşendi. Perestroyka sürecinin başından beri RSE'yle ABD arasında bir yumuşama gözlenmekle birlikte, adına sonradan "Malta ruhu" dedikleri işbirliğine varan bu yakınlaşma yeniydi. Orada, D. Avrupa liberal dalgasının genişleyerek devam etmesi, yeni yönetimlerin Batı'ya serbestçe yelken açabilmesi, halen değişim sürecine girmeyenlerin birlikte zorlanması, ayak direyenlerin ayaklarının kaydırılması, ABD'nin kendi "arka bahçe"lerinde RSE'nin de kendine bağlı cumhuriyetlerde ihtiyaç duyduğu askeri müdahaleleri kaygıya kapılmadan yapabilemesi ve Batı'nın Perestroyka'ya daha çok destek sunması ko-

nusunda anlaşmaya varıyorlardı. İki Almanya'nın birleşme sorunu ve Avrupa'nın geleceği de Malta Zirvesi'nde ele alınan konular arasındaydı.

Dünya hegemonyası için üstünlük kavgası ve silahlanma yarışında ekonomik tıkanıklığa uğrayarak zorunlu bir geri çekilme sürecine giren RSE, artık "soğuk savaş" yerine "barış" için, rakipleri önünde dize gelmiş bir dev misali cömert tavizler verme durumundaydı. Kurulmakta olan yeni ilişkiler, yapılan uzlaşma ve işbirliği anlaşmaları, her ne kadar karşılıklı çıkarılara dayalı olsa da, asıl kazanç sağlayan tarafın ABD ve Batı olduğu her bakımdan açıktı. Emperyalist güç yarıştırmada üstünlüğünü kabul ettirmiş olan bu kesim yeni pazarlarla daha geniş sömürü olanakları elde ederken, soğuk savaş mağlubu RSE yaşadığı çöküntü ve dağılma sürecinin feci bir sona ulaşmasını önlemenin derdine düşmüştü. Dünya ölçüsünde rakiplerinin daha serbest at oynatmalarına karşılık onun en esaslı çıkarı işte bu temelde iç sorunlarıyla başede rek büyük devlet konumunu kurtarmaktan ibaret olacaktı. Kendi teşvikiyle başlayan D. Avrupa'daki liberal değişikliklerin bu ülkeleri hızla kendinden uzaklaştırıp süreci içinde de koparacağını bilincindeydi, fakat çaresiz olarak bunu göze alıyordu. Göze alamadığı şey dışardaki blokunun dağılması değil, içerdeki cumhuriyetler birliğinin parçalanmasıydı. Doğal olarak da dış hegemonya alanlarını gözden çıkararak bütün gücünü ve gayretini iç sorunlar üzerine yoğunlaştıracak; Perestroyka sürecinin doğurduğu yeni güçlüklerle daha bir şiddetlenmiş olan ekonomik-siyasi krizi aşmaya, kabaran milliyetçilik dalgalarını dindirmeye ve ayrılık eğilimindeki cumhuriyetleri bir arada tutmaya çalışacaktı. Bu gerçeklik içinde verdiği çok büyük ödünlere karşılık Batı'dan istediği iki şey; ekonomik yardım yapmaları ve ayrılık eğilimlerini kışkırtmamalarıydı.

Fazla fırsatçı davranması Batı'nın da yararına olmayacaktı. Bu taktirde Perestroyka süreci kesintiye uğrayıp onunla birlikte herşey de alabora olabilir, "soğuk savaş"ın tekrar geri gelmesinden öte sıcak bir savaş da çıkabilirdi. Kendileri için fazlaıyla karlı giden bu süreci Batılılar herhalde boz-

mak istemezlerdi. Dış hatlarda devam eden bütün geri çekilmesine karşılık RSE'nin halen büyük bir askeri güç olduğu ve "yaralı bir ayı"dan çekinmek gerektiği açıktı. Böylece Batıda "ganimeti paylaşırken yenik kralı da hoşnut etme" duyarlılığı daha o zaman dan belirgin biçimde oluşmaya başlamıştı. Batı'nın Perestroyka'ya destek politikası özü itibarıyla yeni değildi tabii, bu sürecin başından beri geçerliydi. Ancak gelinen noktada onun artan sorunlarıyla bir çıkmaza girme tehlikesi bu desteğin önemini artırıp kapsamını genişletiyor ve yaralı rakibe artık çok daha duyarlı yaklaşılmasını gündeme getiriyordu. Malta Zirvesi bu gerçeklik içinde, ABD ve Batı emperyalizminin dünya ölçüsünde kendi nüfuz alanlarını genişletirken RSE'ne de iç sorunlarıyla başetmesinde çok yönlü destek olmayı taahhüt ettiği açık bir işbirliği anlaşması oldu.

Malta ruhu Panama'dan Romanya'ya, Azerbaycan'dan Nikaragua'ya maddi ürünlerini vermekte gecikmedi. ABD dışı yönelik saldırganlık ve tehditkarlığını RSE'nin bariz göz yummasıyla tırmandırırken, RSE de ABD ve Batı'nın desteğiyle kendine bağlı cumhuriyetlerde sertliğe yöneldi. İki devin kendi aralarındaki düşmanlık ve çatışmalara ara vermesi, bunlarla sorunlu olan ufak tefekler için daha güvensiz bir ortam yaratmıştı. Bütün emperyalistler tarafından propağanda edilen "barış ve yumuşama"nın bunlara getirdiği ya da vaad ettiği şey, daha dolu dizgin dış müdahale ve işgal, daha kanlı askeri darbe, daha tahripkâr ekonomik ambargo, daha pervasız siyasi tehdit ve şantaj oluyordu. Daha önemlisi, geçmişte RSE'nin sosyal-emperyalist yayılmacılık hevesiyle yandaş görünerek doğrudan veya dolaylı, gizli yada açık maddi destek sağladığı ve bir çoğunu belli ölçülerde kendine bağladığı çeşitli bölgelerdeki ulusal ve sosyal kurtuluş hareketlerini artık bütünüyle yüz üstü bırakması, hatta bu hareketlerin ezilmesi konusunda düşmanlarına destek oluşturan tavırlardan da kaçınmamasıydı. ABD-RSE işbirliği tüm dünyadaki devrimci dinamiklerin daha geniş bir emperyalist cepheden boğazlanmaya çalışılması anlamına geliyordu aynı zamanda.

D. Avrupa'daki hızlı liberal değişikliklerin kapı araladığı bu işbirliği, sözkonusu değişiklik dalgasına daha bir ivme kazandırdı. İşbaşına gelen yeni yönetimler Batı'nın mali yardım için şart koştuğu ekonomik-siyasi kararları çoğunlukla hiç bir ihtiyat göstermeden süratle alıp, serbest piyasa ekonomisine kontrolsüz bir şekilde daldılar. "Kurtarıcı" saydıkları Batılı tekellere kapılarını ardına kadar açtılar. En kârlı işletmelerden oluşan yüzlerce devlet şirketini satılığa çıkarıp özel teşebbüs ve yabancı sermayeye sınırlı bütçe olanaklarından büyük maddi

teşvik sundular. İşsizlik ve enflasyonu hızla arttırıp gelir dağılımını emekçiler aleyhine bozacak önlemlere başvurdular. Siyasal alanda da Batı'nın modelleri benimsenip burjuva diktatörlüğünün halkı aldatma ve avutmaya daha elverişli olan çok partili biçimine geçildi. Artık akla gelen her şey Batı'ya uyduruluyor, isimler simgeler dahil değişmedik bir şey bırakılmıyor, bu arada komünizme sövgü giriyor, eski krallara varıncaya kadar gericiliğe itibar ediliyor, ABD başta olmak üzere Batı emperyalizmine övgü ve yaltaklanma çılgırından çıkarılıyor, velhasıl bir bataktan öbür batağa yolculuk pupa yelken devam ediyordu.

RSE'nin kendisi bu yola Glasnost ve Perestroyka ile hepsinden önce girmiş olmasına rağmen, onun şartları ağır ve temkinli gitmeyi gerektiriyordu. Ama artık "komünist partinin öncü rolü"ne son verme ve serbest piyasa ekonomisine geçme konusunda onun da adım atmasının zamanı gelmişti. Gorbaçov kendi Glasnost ve Perestroyka'sının mantıki devamı olan bu Batı'nın "Siyasi Çoğulculuk ve Ekonomik Liberalizm"iyle birlikte Amerika'nın başkanlık sistemini de alarak ülkede sarsıntıya girmekte olan liderlik konumunu sağlamayı ve aynı zamanda kadife eldivenli demir yumruk sallayacak yeni bir otoriter yönetim oluşturmayı amaçladı.

Bu sırada yine Moskova'nın oluruyla beklendiğinden erken hayat bulan Birleşik Almanya tasarısı acil bir programla uygulanmaya başladı. "Birleşme" denilen şey, doğu kesiminin batıya yutulmasıydı aslında. Diğer D. Avrupa ülkelerinin de RSE'den adım adım uzaklaşarak Batı'yla çeşitli bağlantılar kurmaları ve Moskova'nın kendi aleyhine gayet eşitsiz bir indirimi kabul ederek buralardaki askerlerini geri çekmeye başlaması Varşova Paktı'nı fiilen işlevsiz duruma getiriyordu. Henüz hiç bir üyesi resmen ayrılmış olmasa da, dağılma süreci hızlanıyor ve çok yakın bir gelecekte bu paktın ortadan kalkacağına artık kesin gözüyle bakılıyordu. Buna karşılık Batı kendi ittifakını gevşetmediği gibi, Birleşik Almanya'nın Doğu kesimiyle birlikte NATO üyesi olmasını, yani dağılan rakibi karşısında bu paktın bir de transfer yaparak güçlenmesini hedefliyordu. RSE'nin D. Almanya'yı B. Almanya'ya iltihak yolunda serbest bırakmasına karşılık Batı'nın -aralarındaki anlaşmaya ters olarak geliştirdiği bu aşırı çıkarıcı ve fırsatçı tutum, Malta'dan bu yana iki tarafın ilişkilerindeki ilk ciddi pürüzü oluşturdu. İkinci büyük pürüz ise Litvanya sorununda çıkacaktı.

RSE'nin Derinleşen İç Bunalımı

Bilindiği gibi SSCB içindeki bu cumhuriyet ayrılık konusunda en ateşli olanıydı ve daha Malta günlerinde kendini göstermeye başlamıştı. Onu da diğer Baltık cumhuriyetleri takip ediyordu. Ve tabii, her yerde gelişip güçlenen milliyetçilik cereyanı, bağımsızlık taleplerinin Baltık'tan Kafkaslar'a, oradan Orta Asya'ya bütün cumhuriyetleri saracağına habercisiydi. Bu gidişin önü alınmazsa yeni Çar'ların bir büyük Rus imparatorluğuna dönüştürmüş oldukları SSCB'nin yüz yıl önceki Osmanlı İmparatorluğu gibi sonuna dek parçalanıp dağılması kaçınılmaz olacaktı. Tek bir cumhuriyetin ayrılmayı başarması, bir süre önce D.Avrupa'da hayata geçen domino teorisinin bu kez SSCB içinde hayat bulmasına imkan verecekti. Birinin ayrılmasına mücadele ettikten sonra sıraya giren diğerlerini tutamazlardı.

Bu durum, birinci olarak tüm ayrılık heveslilerine genel bir gözdağı vermeyi, ikinci olarak bütün cumhuriyetlere kendi sınırları içinde "daha geniş özerklik ve daha fazla egemenlik" vaadiyle "konfederasyon" adı altında yeni bir idari düzenleme için adımlar atmayı, üçüncü olarak da, bütün bunlara rağmen ayrılık yolunda ısrar edip fiili tavır geliştirilenlere karşı özel baskı önlemleri geliştirmeyi Moskova'nın gündemine sokuyordu.

Genel gözdağı için uygun fırsat, "Azeri-Ermeni çatışması ve kitle katliamlarının önlenmesi" bahanesiyle Bakü'de yakalandı. Buraya merkezden kanlı bir askeri müdahale yapılarak, aylarca da işgal uygulanarak Azeri Halk Cephesi şahsında bütün milliyetçi hareketlere karşı caydırıcılık politikası izlendi. Bu noktada -anlaşmalarına bağlı olarak- Batı'yla aralarında hiç bir sorun çıkmadı. Eskiden olsa "iç işleri" filan demez, kıyameti koparırlardı.

Ancak bu sertlik gösterisine ve yanısıra geliştirilen gevşek konfederasyon planlarına rağmen Baltık cumhuriyetlerinde ayrılık yükselmeye devam etti. Sonunda da Litvanya ilk fiili girişimi başlatıp kendi parlamentosunda "Bağımsızlık" için karar aldı. Merkezi Anayasa'nın kendisini bağlamadığını da ilân ederek onunla açıktan çelişen yasalar çıkartmaya başladı. Silahlı bir girişim olmadığından Moskova buraya askeri müdahale yapmadı, fakat askeri birlik sayısını artırmaktan çeşitli manevralarla gövde gösterisi yapmaya kadar bu yönlü tehditi de içeren çok yönlü karşı önlemler almakta gecikmedi. En etkili silah olarak da ekonomik yaptırımları devreye soktu. Başta yakıt, elektrik ve temel üretim maddeleri olmak üzere pek çok malın sevkiyatını keserek sıkı bir ekono-

mik abluka uyguladı. Cumhuriyetin sanayisini ve yaşamını felç etme yoluyla bağımsızlık kararını geri aldırmaya uğraştı. Diyalog önerilerini de en azından bu karar askıya alınmadıkça kabul etmeyeceğini açıkladı. Süreç içinde Litvanya yönetimi Anayasa'ya aykırı olarak çıkarttığı yasaları dondurmasına rağmen bağımsızlık kararını askıya almadığı için Moskova hem abluka uygulamaya hem de diyalogu reddetmeye devam etti.

Litvanya krizinde Batı'nın tutumu, Azerbaycan olayından biraz farklı şekillendi. Moskova'nın iç sıkıntılarını büyütmemeye gene belli bir özen göstererek Litvanya milliyetçilerine açık bir destek veremeyen ve Gorbaçov'un yaptırım uygulamalarına hayırhah yaklaşan ABD ile müttefikleri, abluka uzayıp Litvanya'nın durumu zorlaştıkça, uzun vadeli çıkarlarına uygun olarak, ilerde kendilerine bağlanma ihtimali yüksek olan Baltıkları küstürmemek için çeşitli eleştiriler yöneltmeye başladılar. Fazla sıkıştırmaktan kaçınarak da olsa bu kez Moskova'nın "iç işlerine karışır" bir pozisyona girdiler.

Böylece Birleşik Almanya'nın askeri statüsü ile Litvanya'nın bağımsızlık sorunu ABD-RSE ilişkilerinde öne çıkan iki pürüz olarak, yaklaşan Washington zirvesinin de önemli gündem maddelerini oluşturdu.

Gorbaçov bu zirveye öncekinden daha sıkıntılı olarak gidiyordu. Geçen zaman içinde Batı'nın desteğini büyük ölçüde görmüş olmasına rağmen ülkesindeki ekonomik-siyasi kriz hafiflememiş, aksine her geçen gün eklenen yeni sorunlarla daha muazzam boyutlara varmıştı. Litvanya'nın ardından diğer Baltık cumhuriyetlerinin -daha temkinli de olsa- ayrılık yolunda adımlar atmalarının yanı sıra bütün cumhuriyetlerde milliyetçi hareketler güç kazanmaya devam ediyor, merkezle ve birbirleriyle çelişkileri artıyor, iç kargaşalık ve çatışmalar hızla yayılıyordu. En son olarak Ermenistan'da Moskova'nın askeri birliklerine karşı radikal kitle gösterisi ve silahlı eylem girişimi üzerine yapılan katliam ve ikisi de Türk soyundan olan Özbeklerle Kırgızlar arasındaki kanlı çatışmalar etnik sorunların ne kadar şiddetlendiğini ortaya koymaktaydı. Bütün bunların üstüne bir de hakim ulus durumundaki büyük Rus topluluğu içinde milliyetçilik kabarmaya başlamış ve "hızlı reformcu" Yeltsin önderliğinde Rusya federasyonu'nun merkezi devletle bağlarını zayıflatarak kendi ülkesine daha fazla egemen olması yolunda bir propaganda başlatılmıştı. Nihayet Washington Zirve'sinin başlayacağı sırada da Gorbaçov, bu ateşli rakibinin Rusya federasyonu'na devlet başkanı seçildiğini öğreniyordu.

Gorbaçov döneminin başlangıcında henüz cesaret edilmeyen bazı şeyleri söyleyip temkinli gidişi zor-

ladığı için partideki yönetici konumundan düşürülen Yeltsin, sonraki yıllarda cepheden yürüttüğü mücadeleyle sivrilmiş ve aşırı liberal kesimin lideri olarak Gorbaçov'a alternatif olmaya başlamıştı. Özellikle ekonomik reformların çok ağır aksak yürüdüğünü söyleyerek Gorbaçov'u eleştiriyor ve Perestroyka'nın başarısı için serbest piyasa modeline bir an önce tam olarak geçilmesi gerektiğini savunuyordu. Buna karşılık Gorbaçov'un formülü "üç aşamada kontrollü geçiş"ti. Nitekim uygulamaya konulan da bu oldu. Bu bile daha ilk aşamanın eşiğinde alınacak kararların ilanı ile halk arasında tedirginlik yarattı. Temel gıda maddeleri başta olmak üzere bir çok malın fiyatı iki-üç misline varan ani bir artış gösterecekti. Moskova'da mağazalar hücumu uğradı. Bir çok tüketim maddesinde süregiden yokluk ve karaborsa bu durumla birlikte daha büyük bir sorun olmaya başladı. Ayrıca alınan önlemlerin büyük bir işsizliğe yol açması kaçınılmazdı. Geçen yıl madenlerde görülen grev dalgalarının yeniden gelmesi ve daha büyük olması bekleniyordu. Gorbaçov'un el mahkûm girdiği yolda "kontrollü" dediği bu gidiş bile onca kargaşaya neden olurken Yeltsin'in hızlı planı daha nelere meydan verirdi, aşağı yukarı kestirilebilir ama, yine de Gorbaçov yıpranırken onun kitle desteği artıyordu.

Bu kesim Gorbaçov'u daha hızlı liberalizme zorlarken, Ligaçev'in başını çektiği "tutucu" kanat da aksi yönde sıkıştırmaktaydı. Batı'ya verilen aşırı ödümler, dışarıda uğranan büyük kayıp, Perestroyka'nın doğurduğu yeni sorunlar ve içerde sürekli büyüyen kargaşalık bu kesimi çileden çıkarıyor; "Ülkeyi çöküntü ve parçalanmanın eşiğine getirdin" diyerek Gorbaçov'un boğazına yapışacak derecede sertleştiriyordu.

Yönetimin başında olması nedeniyle bütün olumsuz gelişmelerin sorumluluğu kendisine yüklenen, bu durumda günden güne yıpranan ve geleceği iyice belirsizleşen Gorbaçov, doğal olarak Batı'dan da eskisi kadar alkış alamıyordu.

Prestij Savaşındaki Gorbaçov'a Batı'dan Güvenoyu

Bu koşullarda başlayan Washington Zirvesi, bir yönüyle Gorbaçov'un prestij savaşı verdiği bir alan oldu. Çabası özellikle son zamanlar büyük güç kazanan Yeltsin'in gölgesini kaldırmaya yönelikti. Batı için şu veya bu kişiden çok Perestroyka'nın geleceği önemli olduğundan tercihini buna göre yapacaktı. Bu noktada Gorbaçov, kendisinin gerçek bir denge unsuru ve güvence olduğunu, şayet Yeltsin gibi tehniksiz biri dümene geçerse gidişatten hoşnutsuz olan tayfa-

nın iyice galeyana gelip Perestroyka gemisini yolundan geri döndürmek üzere isyana kalkışabileceğini, bunun da Batı için iyi olmayacağını anlattı. Ayrıca onun sık sık karar değiştiren dengesiz kişiliğine karşılık kendisinin istikrarlı politikalara sahip ve ülkesinde halen duruma oldukça hakim bir lider olduğu imajına ağırlık verdi. Zirvede somut olarak ele alınan konularda da kendi çıkarlarıyla Batı'nınkileri dengeleme konusunda eski güven verici tutumunu sürdürdü. Bütün bunlar hayli etkili oldu. Son zamanlar biraz gözden düşer gibi olmasına karşılık halen onun en iyi seçenek olduğu inancı Beyaz Saray'da pekişti. Batı basını da Yeltsin'in "bir demagog" olduğunu yazarak Gorbaçov'a arka çıktı. Zirve'deki muhabatı Bush ona özellikle görüşmelerin son aşamasında belirgin bir destek sundu. Ancak bazı yetkililerin özellikle hissettirmeye çalıştıkları gibi, bu onun şahsından çok Perestroyka'ya verilen bir destektir. Kendisine açık bir kart değil, yalnız yeni bir şans anlamında güvenoyu veriliyordu. İlerde geri alınması da mümkündür.

Gorbaçov'da tercih kılmaya devam ettikten sonra ABD'nin ona bu zirvede koltuk çıkmaması kendi hesabına akıllı bir davranış olmazdı zaten. İşbirliği sürecinin rasyonel yararı sağlayabilmesi için Gorbaçovun ülkesindeki güç durumunu gözetmek ve prestijini artırabilmesine yardımcı olmak gerekiyordu. Geçen zaman içinde Batı'ya verdiği çok cömert ödümler onu ülkesindeki "tutucu" muhaliflerin ve oldukça geniş bir kamuoyunun gözünde "ulusal çıkarları Batı'ya peşkeş çeken, geçmiş kazanımları hovardaca harcayan kişi" durumuna getirmişti. Bu açıdan gayet kritik olan bir dönemde onun artık daha az ödün veren, daha çok direten ve bir şeyler koparabilen bir lider görünümünü kazanması önemliydi. Bazı konularda gerçekten ciddi direktif sıkı pazarlık yapması ve aşırı fırsatçılığa sert tepki göstermesi de Batı'da anlayışla karşılanmayacak bir şey değildi. Nasıl olsa zor durumdadır diye iyice köşeye sıkıştırmak, bir anda her şeyi kopturmayaya çalışmak, kısa vadeli çıkar peşinde aptalca bir yüklenme olacağı gibi, böylesine ihtiyaç duyduğu bir anda onu evine eli boş göndermek de dümeninde halen ona şans tanıyan Perestroyka gemisinin esenliği fikriyle bağdaşmayacaktı.

Bu gerçeklik içinde hareket eden Bush, rakibinin direngen davranma ihtiyacını duyduğu Almanya, Litvanya gibi önemli konularda onu fazla sıkıştırmazken, kendi tarafı adına da hemen bir görüş değişikliği yapmak istemeyip, iki taraf için de uygun bir yol olarak bu sorunların çözümüne formül bulma işini oluşturulacak komisyonlara havale etme ve biraz da zamanla bırakma temelinde Gorbaçov'la anlayış birliğine

vardı. Başka konularda da onu açıkça ödün verir duruma sokmak istemedi. Buna karşılık bazı sözlü güvenceler alması önem verdi. Biraz üstü kapaklı "el gülüm, ver gülüm" sonucu Gorbaçov ülkesine elinde önemli bir paketle dönmüş oldu.

Perestroyka'ya Daha Ciddi Batı Yardımıyla

Canlandırılan İşbirliğinde Yeni Bir Aşama

Washington'da ABD'yle bir ticaret anlaşması imzalamaya Gorbaçov'un müthiş ihtiyacı vardı. Son olarak ülkesinde almış olduğu ekonomik kararlar "uzun vadede rahata ermek için bir kaç yıl çok büyük sıkıntılara katlanmayı" öngörüyordu. Bu "bir kaç" yılın onlarca yılı bulacağı çok açık olduğu gibi, sözkonusu programın Batı'ya orta ve uzun vadede büyük çıkarlar sağlama karşılığında ondan acil yardım almaksızın yürütülmesi de mümkün değildi. Bu gerek uluslararası kredi, gerek yabancı sermaye yatırımı, gerekse dış ticaret kolaylıkları şeklinde düşünülen bir şeydi. Perestroyka sürecinin başından beri Batılılar Gorbaçov'a bolca ekonomik yardım vaadinde bulunuyor, fakat bu vaadlerini yerine getirmeyi sürekli yeni kayıtlara bağlayarak geciktiriyorlardı. Biçimsel olarak sosyalist dönemden kalma "merkezi planlama"ya dayalı bürokrat tekelci kapitalist sistemin içine girdiği krizi serbest piyasa modeline geçiş yolunda Perestroyka ile hafifletmeye çalışan Gorbaçov, dünya ölçüsünde sosyal emperyalist Doğu Bloku'nun çözülmesine hizmetiyle Batı'dan büyük alkış alırken, ekonomik alanda sözkonusu yola kendisinden çok önce ve çok daha cüretli şekilde girmiş olan Çin'in Deng yönetimi kadar mali-ekonomik-ticari destek göremiyordu. Bu da onu, zaman ilerleyip Perestroyka'nın kendine özgü bunalımı derinleştikçe çileden çıkarmaktaydı. Nihayet serbest piyasa modeline geçişin çok somut adımlarını da atmasına rağmen Batı'nın yardım vaadlerini savsaklamaya devam etmesi, 160 milyar dolara ulaşmış bütçe açığını yalnız zamlarla kapatması mümkün olmayan Gorbaçov'u Washington'da patlama noktasına getirmişti. "Geçen yılki Tien An Men olaylarına rağmen Çin'e tanıdığı 'ticarete en kayırılan ülke' statüsünü uzatabilen ABD'nin aynı statüyü kendilerinden esirgemesinin büyük bir haksızlık olduğunu" belirterek "Biz de Litvanya'da sıkıyönetim ilan edip bir iki el ateş edersek belki verilir" dedi. Bu sisteme yol açan ülkesindeki muazzam sıkıntılı ve kritik durum Batılılar açısından da göz ardı edilecek gibi değildi. Sonunda imana gelen Bush, Gorbaçov'dan "Litvanya'ya daha yumuşak yaklaşın ve yardımlerin

göçünü daha da hızlandıracak kapsamlı bir yasa" konusunda sözlü güvence alarak Zirve'nin son günü Ticaret Anlaşması'nı imzaladı. Anlaşmanın Amerikan Kongresi'nde ele alınması ve onaylanarak SSCB'nin resmen "ticarete en kayırılan ülke" statüsünü kazanması, bu güvencelerin yerine getirilmesi kaydına bağlandı. Tabii bu kayıt dünyaya açıkça ilan edilmedi, ama yeterince anlaşılır oldu. Zirve sonrası bir de Kaliforniya turu atan Gorbaçov, Amerikan tekellerinin temsilcileriyle görüşüp; "Yardıminızın ve işbirliğinizin gerektiği çok kritik bir aşamadayız. Daha hızla piyasa ekonomisine yürümek zorundayız" diyerek bazı önemli bağlantılar kurmayı başardı.

Somut çözümü zamana bırakılan Litvanya krizinde ABD'nin Gorbaçov'u daha yumuşak bir yaklaşım göstermeye ikna ederken, Litvanya yöneticilerini de fazla aceleci davranmama konusunda uyardığı anlaşılıyor. Nitekim zirveden hemen sonra Moskova ekonomik ablukayı gevşetirken Litvanya Hükümeti de "Bağımsızlık" kararını askıya aldı ve diyalog yoluna girildi. Gorbaçov zirvede Litvanya sorununa değinirken "Fransa Yeni Kaledonya'ya bağımsızlığını vermek için on yıllık bir süre biçiyor. Litvanya ise bizden on saatte bağımsızlık istiyor. Batı'nın bu durumu iyi düşünmesi gerekir." diyordu. Bu ve benzeri açıklamalar Moskova'nın nispeten uzun bir süre içinde ve çökertici olmayacak şekilde SSCB'den kopmaları yavaş yavaş göze almaya başladığının işaretiydi. Gene de "Konfederasyon" sistemiyle bugünkü geniş sınırları koruma çabası önde olmakla birlikte, bunu başarmanın imkansızlaşması halinde SSCB topraklarının dörtte üçünü ve nüfusunun da yarısından fazlasını içeren Rusya Federasyonu'nun büyük bir devlet olarak yeni dünya dengeleri içinde önemli bir yer tutması için, bugünden güçlendirilmesi yolunda çabalar son dönem dikkat çekmeye başladı. Bu yedek plan doğrultusunda Yeltsin kliğiyle Gorbaçov kliğinin işbirliği geliştirme olasılığı Yeltsin'in Rusya'ya başkan olmasıyla biraz daha yükseldi.

Washington'da Gorbaçov Litvanya'nın aceleciliğine dikkat çekmenin yanı sıra, ilerde Avrupa birliğine katılma arzusunu daha belirgin vurgulamasıyla da, SSCB'nin bugünkü sınırlarında sonuna kadar ısrar etme niyetinde olmadıklarını, yalnız sınırları biraz daralsa bile güçlü bir devlet olarak kalmayı vazgeçilmez zorunluluk saydıklarını ortaya koydu.

Zirve'nin Almanya-Avrupa-NATO tartışmalarını da bu durum ışığında değerlendirmek gerekir. Gorbaçov'un zirvede "NATO ve Varşova yerine Avrupa Güvenlik Konseyi" formülünü ortaya atması ve "Ortak Avrupa Evi" projesini canlandırması boşuna değil. Dünya ölçüsünde uğradığı kayıplar ve Varşova Paktı'nın dağılma

durumundan sonra devlet bütünlüğünün de parçalanma olasılığı RSE'yi günden güne daha Avrupa'cı kılıyor. Varşova ortadan kalkınca NATO'nun rakipsiz bir ittifak olarak varlığını sürdürmesi, ister Avrupa içinde ister dışında yer alsın, ister daralmış ister bugünkü sınırlarını koruyabilmiş olsun RSE için güvensiz bir durum olacak. Üyelerinin çoğu Avrupalı olmasına rağmen NATO'nun ABD otoritesi altında hareket eden bir ittifak olduğu açıktır. Herkes iki dünya savaşı çıkartmış Almanya'nın tekrar birleşip bir de serbest kalırsa tehlikeli olacağını öne sürüyor ama, Birleşik Almanya'yla birlikte daha güçlü bir ittifak olarak ABD liderliğindeki NATO'nun neye yarayacağı ve rakibi yok olurken bu ittifakın ne adına güçlendirilmeye çalışıldığı gargaraya getirilebilecek bir soru değil. O zaman ABD'nin Avrupa'ya ve Avrupa'lı müttefikleriyle beraber de dünyaya daha fazla egemen olma imkanı artacaktır. Kimse de ABD ve NATO'nun RSE ve Varşova'dan nitelik olarak farklı bir güç olduğunu, saldırganlık ve yayılmacılık gütmeyip salt savunmayı düşündüğünü iddia edemez. Ayrıca sorun "savunma"dan ibaretse, bizzat NATO askeri yetkilileri "NATO için Varşova tehlikesi artık kalmamıştır" diyorlar. İşte Gorbaçov da bu zeminde ve haklı kaygılarla NATO'nun güçlendirilmesi çabalarına karşı çıkıyor. "Tehdit ve tehlikeye karşı kurulduğunu açıkladığınız NATO'nun kuruluş amacı artık ortadan kalkmıştır. Büyüyen Avrupa'yı NATO içine sıkıştırmak eski cepheleşmeyi sürdürmek olur. Ayrıca Birleşik Almanya'nın NATO üyeliği formülü Avrupa'nın büyük bölümünü dışlamaktadır" diyor.

Buradan anlaşılacağı üzere RSE, ilerde kendisinin de içinde yer almayı arzuladığı bugünkünden daha büyük bir Avrupa Topluluğu'nun tüm üyelerini kapsayacak yeni bir siyasi ve askeri ittifaka karşı değil. Ancak bunun yolu olarak da tutup NATO'ya üye olmayan Avrupa devletlerinin ve bu arada kendisinin bu ittifaka dahil edilmesini önerecek hali yok. Başka bir yol olmalı. Onu da şimdiden ortaya atıyor: Avrupa Güvenlik Konseyi. Bilindiği gibi bu kuruluş, dışarıdan ABD'nin ve SSCB'nin de dahil olduğu AGİK (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı) üyesi 35 ülkenin devlet başkanlarından oluşuyor. Yani Gorbaçov'un önerdiği AGİK'ten başkası değil. Önümüzdeki süreçte bu konular daha yoğun tartışılacak.

Birleşik Almanya'nın NATO üyeliğini kabul edilemez bulduğunu söyleyen Gorbaçov, bunu özellikle ittifakın askeri kanadı açısından belirtiyor. Siyasi kanadına üye olmasını kabul edebileceklerini de saklamıyor. Yukarıda özetlediğimiz anlayış ve itirazlarına rağmen, NATO'nun varlığının Varşova'yla birlikte veya ondan hemen sonra son bulmasının pek mümkün olmadığı

ğını da gözönüne alarak, anlaşmazlık noktalarında orta yol bulmaya çalışıyor. "NATO'nun stratejik rolünü koruma isteğiyle ABD'nin Avrupa'da asker bulundurmaya devam etmesini anlayışla karşıladıklarını" belirtiyor. Bush ise "Askeri gücü sınırlanmış ve ayrıca Sovyetler'e cömert ekonomik yardım yapan bir Birleşik Almanya'nın NATO içinde bulunabileceği" noktasına getirmeye çalışıyor onu. Zirvede herhangi bir somut uzlaşma noktası üzerine anlaşabilmiş olmasalar da, devam edecek görüşmelerin kendileri açısından "umut verici" olduğunu söylüyor. Bu ise iç güçlükleri aşmasına bağlı olarak Gorbaçov'un ödün vermede tekrar cömert davranabileceği anlamına geliyor.

Sonuç olarak bu zirvede RSE'nin yaşadığı nazik duruma uygun olarak daha ölçülü bir pazarlıkla iki tarafın çıkarları dengelenmeye çalışılmış, ABD ve Batı'nın hızlı kazanç sürecine biraz fren yapılmış, "başarı" sı iyice suya düşmekte olan Perestroyka'ya daha ciddi ve daha elle tutulur destek sunma yoluna girilmiş, böylelikle son zamanlar bir ölçüde yaralanmış olan Malta ruhu tedaviden geçirilerek ABD-RSE işbirliğine yeni bir canlılık kazandırılmıştır. Gorbaçov bu durumu "ABD ile SSCB arasındaki ilişkilerin daha dinamik bir duruma geldiği ve iki ülkenin yeni bir işbirliği sürecine girmekte olduğu" şeklindeki sözleriyle gayet açık özetlemiştir.

Niteliği bu kadar açık olan zirvenin bir de Camp David'de basına kapalı görüşmeyle devam ettirilmiş olan gizli bölümü var. İki emperyalist liderin yanlarına danışman bile kabul etmeden baş başa yaptıkları bu görüşmenin konusu ise bölgesel sorunlar. Yani Orta-doğu (Filistin, Kürdistan ve diğer sorunlarıyla), Latin Amerika (Küba, Nikaragua, El Salvador, Peru başta olmak üzere), Kore, Kamboçya, Afganistan, Angola, Keşmir gibileri...

Buralara ne iyilikler düşündüler birlikte, somut cevabı yok. Çünkü hiç bir şey sızdırılmadı. Ama yakında, belki de Malta sonrası olduğu gibi en kısa zamanda bu "iyilikler" somut olarak görülebilecek.

Şimdiden, çok genel olarak, ABD-RSE arasında yeni bir aşamaya yükselmekte olan işbirliğinin mazlum halkları, ezilen ulusları, devrimci hareketleri ve kendileriyle sorunlu olan bazı devletleri daha çok tehdit edeceğini söyleyebiliriz. Ama dünya onların değil emekçi halklarıdır. Emperyalistleri bir bir çöküşten işbirliği de kurtaramayacak.

* * *

Ortadoğu'da Son

Durum

Dünyada sosyal-emperyalist Doğu Bloku'nun genel çöküntüsü, dağılması ve klasik emperyalist Batı Bloku'nun daha geniş insiyatif kazanmasıyla şekillenen yeni uluslararası konjonktür, iki büyük blok başının satranç tahtası durumundaki Ortadoğu'nun genel görünümünü de etkilemekte gecikmedi. Son aylar bölge de eski dengelerin bozulduğuna işaret olan dikkat çekici bazı gelişmeler kaydedilmeye başlandı. Daha önceleri de siyasal-etnik ve dinsel açıdan dünyanın en karışık bölgelerinin başında gelen bu önemli jeopolitik alan, henüz nasıl şekillenip nereyevaracağı çok belirsiz olan yeni saflaşma ve gruplaşmaların eşliğinde çok daha karmaşık bir durum arzeder oldu.

Doğu Avrupa'daki o geniş ve tartışmasız nüfuz alanını bile büyük ölçüde Batı emperyalizminin hakimiyetine terk ederek kendi muazzam iç sorunlarıyla baş etmeye çalışan, federe devlet bütünlüğünü koruma telaşı içinde dış hegemonya dalaşından elini eteğini en azından şimdilik büsbütün çekmiş bulunan, bir sonraki etap için güç toplayabilmek ve yeniden iddialı olabilmek açısından öncelikle büyük devlet konumunu sağlama alma zorunluluğunu duyan ve bu gerçeklik içinde bir külfet olarak gördüğü dış hatlardan geri çekilmeyi sürdüren RSE, pek tabii Orta-doğu'daki büyük hesaplarından da vazgeçmiş olarak bölgeye yaptığı harcamaları asgari ölçülerle sınırlama ve çeşitli devletler üzerindeki ağırlığını hissedilir biçimde azaltma durumundadır.

Onun bu gerileyişiyile hareket serbestliği artan ABD ise tehdit, şantaj ve özendirme yoluyla bölgede kendine zıt giden devletleri hizaya getirme çabasının da görünüyor. Bu şekilde -ama yalnız başına değil müttefiki olan diğer Batılı emperyalist güçlerle birlikte- bölgedeki çıkarlarını sağlama almak, nüfuz alanlarını daha bir genişletmek ve hâlen liderliğini yaptığı Batı'nın hakimiyetini perçinlemek istiyor. Onun yakın zamanlarda eskisinden de sık olarak Suriye, Libya, İran, Irak gibi devletleri -yanısıra Küba'yı, Kuzey Kore'yi- "teröristlik"le suçlaması ve tekdi-

lu mesajlar yayınlaması bu amaçlardır. Malta zirvesi ardından giriştiği Panama işgaliyle bu süreçte ne kadar pervasız olabileceğini göstermiş, çıbanbaşlarını gerektiğinde serbestçe deşme konusunda RSE'yle tam bir anlaşmaya vardıklarını ve ortak çıkarları temelinde işbirliği de yaptıklarını ortaya koymuştur. Bu fiili durumla birlikte artan sözlü uyarı ve tehditle ditlerin etkili olduğu anlaşılıyor.

Aynı zamanda ABD'nin bu ülkeleri İsrail-Türkiye kışkıracıyla orta yerde sıkıştırma, çeşitli konularda tavize zorlama ve aşamalı olarak teslim alma çabası var. On yıl önce İran ve Afganistan'ın elden gidişi ardından Türkiye'nin bölgede kendisi için ortam önemi belirleyip 12 Eylül cuntasıyla birlikte Türk Devleti'ne İsrail, Mısır, Ürdün, S. Arabistan ve Kuveyt 'le geçici bir Amerikan emniyet kuşağı oluşturma görevini veren Vaşihington, bugün adeta bütün Ortadoğu devletlerini içine alacak bir emniyet sistemi düşünüyor. Bunun için sadık bekçilerini yine ön planda ve daha açık işbirliğine yöneltirken, araya alıp bunalttıklarıyla da çeşitli anlaşmazlık konuları üzerine diyalog geliştirmeye çalışıyor. Böylece bölgeye kendi anladığı türden "barış ve istikrar"ı hakim kılmak istiyor. Üstü kapalı dış müdahale tehditleri gibi su savaş senaryoları da bu amaçla öne sürülüyor. Beri yanda ABD'nin en güvenilir Avrupalı müttefiki İngiltere'nin bir "kıyamet topu" yaygarasıyla Irak'a karşı yürüttüğü ilginç kampanya var ki, onu da aynı politikanın bir unsuru olarak değerlendirmek gerekir.

Bazı yönleriyle çelişkili gibi görünen Batılı büyük devletlerin Ortadoğu politikası bir bütündür. Burada muhataplara hakaretin de yeri vardır, iltifatın da. Çeşitli baskılarla beraber yumuşak yaklaşımların da.. Nitekim ikincisinin örnekleri de az değil. Oynanan, klasik "cellat-papaz" oyunudur. Sonuç olarak da gelişmeler bu ülkelerin bölgede RSE'den boşalan yeri doldurma çabasındaki ABD ve Batı'ya yavaş yavaş açılma durumunda olduklarını gösteriyor. Suriye ve İran'ın Lübnan'daki radikal islami örgütlerin elinde

bulunan Amerikalı rehinelere serbest bırakılması için gösterdikleri yoğun çaba ve Başkan Bush'un her iki ülke yönetimine bundan dolayı teşekkür etmesi, hemen ardından İran'ın Batı Avrupa'lı rehineler ve diğer sorunları görüşmek üzere AT ile de diyaloga girişmesi bunun önemli bir göstergesidir.

İran ve Suriye ile Batı arasında bir yumuşama ve yakınlaşma olurken Irak ile Batı arasında gerginlik sürüyor, fakat ABD yönetimi bununla da arayış bulma çabasında. Bunun için Bağdat'a temsilci gönderip İsrail saldırganlığını desteklemeyeceği yolunda "güvenceler" veriyor. Ayrıca Amerikan Kongresi'nde Irak'a yaptırım uygulama girişimlerine karşı çıkacağını açıklıyor. Bilindiği gibi İsrail geçenlerde Irak'ın silah tesislerine saldırı tehditinde bulunmuş, Irak lideri Saddam da; "Böyle bir saldırı olursa elindeki bütün kimyasal silahları kullanarak İsrail'in yarısını yokup yok edebileceği" şeklinde bir karşı tehdit savurmuş ve bu ikili söz düellosu üzerine Batı diplomasisi İsrail'e pek bir şey demezken Irak'ı eleştiri bombardımanına tabi tutmuştu.

Kendine doğru açılma eğilimini de gördüğü sözkonusu devletler karşısındaki geleneksel tehditkarlığını ve en son yaşanan gerginlikleri yukarıdaki gibi yumuşak yaklaşımlarla dengelemeye çalışan ABD, bir başka dengeleyici unsur olarak İsrail'e desteğini sınırlama ve onu Filistin sorununda FKÖ'nün de temsil edileceği uluslararası müzakerelere zorlama yönünde bazı adımlar atıyor. Hem İsrail'i, hem de onunla daha sıkı işbirliğine yönelttiği T.C.yi, kendisiyle sorunlu bölge ülkelerine karşı tehditkar biçimde örgütleyip güneyden ve kuzeyden Demokles'in kılıcı gibi salarken bu köpeklerinin olası saldırılarından o ülkeleri esirgeme yönünde "güven verici" bir rol oynamayı da ihmal etmiyor. Açıkça "ipleri elimdedir, salabilirim de, ama bakın sıkı tutuyorum" demeye getiriyor.

Arap dünyası içinde Filistin sorunu ve Siyonist İsrail'e karşı tavır büyük önem taşıdığından, üstelik ABD bugüne kadar pervasız İsrail saldırganlığının arkasındaki güç olarak çok teşhir olmuş olduğundan, bölge devletleri nezdinde daha geniş kabul görmeyi hedeflediği bu süreçte Filistin'le İsrail arasında artık hiç olmazsa "tarafsız" görünmeye, "barışçı çözümler için uzlaştırıcı" bir pozisyona girmeye, İsrail katılığını bir nebze olsun esnetmeye, bu şekilde kendi kötü imajını da değiştirmeye özen gösteriyor. Nabza göre şerbet vermede şimdi dikkate aldığı Arap ve İslam devletleri kendi tabiriyle yalnız "ılımlılar" değil, aynı zamanda "radikaller"dir.

Filistin İntifodası karşısında İsrail'in çıkması ve Amerikan kamuoyunun giderek Filistin lehine şekillenmesi bu süreçte Washington'a daha esnek politikaları dayatan esaslı bir faktör olmakla birlikte, tek etken değil. Doğu Bloku'nun çöküşü ve RSE etkisinin zayıflamasıyla bölgede doğan yeni ve daha geniş fırsatları değerlendirme sorunu bu durumla çakişarak ABD'nin farklı güçler arasında denge oyununa güç vermektedir. Gene de bu oyun içinde İsrail'i zayıf

düşürmekten kaçınma, hatta sıkışık olduğu durumlarda açıktan kollama ve çeşitli Arap ülkelerine karşı bir tehdit ve şantaj unsuru olarak besleme tutumu belirgindir. Birazdan değineceğimiz son gelişmeler onun ikili denge oyunundaki bu yönü öne çıkararak "radikal" Arap devletleri ve FKÖ ile henüz yeni geliştirmeye çalıştığı yumuşak diyalog sürecini sekteye uğratabilecek ciddiyette yeni gerginliklere yol açmış durumdadır.

ABD ve Batı bölgede kendi etkisini yayma çabasında iken RSE'nin de hiç değilse silinip gitmemek ve bir miktar söz sahibi olabilmek için sınırlı bir etkinlik sürdürmeye çalıştığı gözleniyor. Geçtiğimiz ay Gorbaçov'un Suriye lideri Esat'la dostluk tazeleme ve bu ülkeye askeri yardımı belli ölçülerde sürdüreceğini açıklaması, ardından Mısır Devlet Başkanı Mübarek'in Moskova'yı ziyareti ve iki ülke arasındaki ilişkileri geliştirme üzerine görüşmeleri bu çerçevede dikkate değer olgulardır. Ancak ister eski ilişkileri tazeleme, ister yeni ilişkiler kurma biçiminde olsun, bölge devletlerinin Moskova'yla köprüleri artık bir süper devletin güvencesini duyurmadan uzaktır. Suriye bile Batı'ya açılma ihtiyacını duyarken Mısır gibilerin ABD'den uzaklaşarak RSE kanatları altında yer araması hiç düşünülemez. Son durumda gerek Moskova gerekse D. Avrupa başkentleriyle bir çok devletin diyalogu, bunların serbest piyasa modeline geçmelerinden doğan ekonomik-ticari olanakları değerlendirme temelindedir. Nitekim Özal da Moskova'ya Balkanlar-Kafkasya-Orta Asya'yı içeren bir bölgesel işbirliği önermiş, bunun geçmişte İran ve Pakistan'la Türkiye arasındaki CENTO'ya benzer bir pakt olabileceğini söylemiştir. Bu öneride ekonomik boyutun yanısıra ve onunla içiçe ciddi bir siyasi boyut, geleceğe dönük bir büyük Türk federasyonu projesi yer tutmakta ise de, bir çok devletin bugün Moskova'yla geliştirmek istediği ilişkilerin ekonomik kazanç dışında pek önemli bir hedefi yoktur.

Dünya genelinde ve Orta-doğu özgülünde güç dengeleri değişirken bölge devletlerinin kendi aralarında da yeni denge arayışlarına girdikleri ve çeşitli kombinasyonlar geliştirdikleri görülüyor. Bu arada sözü

edilen bir şey de Araplar arasında bir bölgesel birlik, yani Avrupa Topluluğu'na benzer bir siyasi-ekonomik blok oluşturma düşüncesidir. Böyle bir yönelim içinde son günler Irak ve Mısır başta olmak üzere çeşitli devletler Arap dünyasına liderlik için hummalı bir yarışa girmiş bulunuyorlar. Sahip olduğu büyük askeri güç, İsrail'e karşı yaptığı sert çıkış ve en son Arap Zirvesi'ne ev sahipliğiyle Irak'ın bu yarışta önde götürdüğü anlaşılıyor.

Bölgedeki iç ilişki ve sürtüşmeleri de daha yakından irdelemek üzere Filistin ulusal sorunu etrafındaki son gelişmeleri ele alalım.

Filistin Sorununda Son Gelişmeler ve Arap Zirvesi Üzerine

FKÖ liderliğinin yıllardan beri ılımlı politikalar ve barışçıl mücadele yöntemleriyle bir mesafe almaya çalıştığı ve hemen bütün gayretini diplomasi alanında yoğunlaştırdığı bu sorun, iki yılı aşkın bir süredir işgal altındaki bölgelerin kitlesel başkaldırı ve direniş hareketiyle Filistin lehine kazandığı canlılığa rağmen şöyle yada böyle bir çözüm yoluna giremediği gibi, Doğu blokundaki liberal değişikliklerin ardından uluslararası platformlarda geri plana itilmesi ve SSCB'den büyük bir Yahudi göçünün başlamasıyla daha da zorlu bir sürece girmiştir.

Batı Şeria ve Gazze'de dayanılmaz noktalara varan işgal koşullarına Filistin halkının kendiliğinden isyan etmesiyle başlayan İntifada, kısa sürede kendi disiplin ve önderliğini tesis eden FKÖ tarafından sürekli ve örgütlü bir harekete dönüştürülmesine karşılık mücadele araç ve yöntemleri açısından başlangıç düzeyinde tutulmaya çalışıldı. Taşlı sopalı gösteri ve direnişler her gün bir kaç şehit vermesine rağmen büyük bir sabırla aynı çizgide sürdürüldü. İsrail gibi şiddet araçlarına başvurmada sınırsız pervasız bir devlet karşısında daha etkili ve bağımsızlığı kazanmanın yolu barışçıl bir hatta tutunmaktan değil, silahlı mücadele temelinde radikalizmi yükseltmekten geçecekti. Ama kendi halkının mücadele gücünden çok bölgede söz sahibi emperyalist büyük devletlerin insafına bel bağlayan ve özellikle de ABD'nin İsrail'i daha ılımlı bir çizgiye çekmesinden medet uman Arafat önderliği, büyük özveriyle sürdürülen halk hareketini de bunun bir aracı olarak kavradı ve kendi denetimleri dışında bir Fi-

listin devletinin kurulmasına hiç de anlayış göstermayarak olan sızkanlık güçlerle gerici uzlaşmalar yolunda bir kaldıraç olarak kullanmaya çalıştı. Bütün umudunu diyalog kapısına bağladığından onu daha sıkı kapatabilirler kaygısıyla silahlı mücadeleden kati surette geri durma tavrını sürdürdü. FKÖ olarak gerilla savaşına yönelmediği gibi direniş içindeki halkın ateşli silahlar kullanmasına da izin vermedi. Taş atan çocukların kurşunlanması, yine taşlı gösteri yine kurşunlanma, yine katliam Batı kamuoyunun vicdanında merhamet uyandıracak ve büyük güçler bu şekilde harekete geçip İsrail'le kendilerini karşılıklı bir masaya oturtacaklardı!..

Elbet sürekli ölümlere rağmen direnişin sürdürülmesi iyi bir şeydi ve İsrail'in çıkmazını her halükarda derinleştiriyordu. Ama kitle katılımının böyle geniş olduğu bir mücadele, bu denli destek bulan bir ulusal kurtuluş hareketi kendi öz gücüyle zaferi neden söküp koparamasın, niye bir yerlere bel bağlasındı? Geri olan ve zayıflık gösteren halk değil, onun mücadele potansiyelini düşmanla çok geri noktalardan pazarlığa oturmak için bir koz olarak değerlendiren ve kendi ılımlı politikalarına uygun olarak kitleleri sürekli savunma hattında tutanlardı. FKÖ'nün yaptığı şey bir yönüyle kendini aşan hareketi kontrol altına almak olmuştur. Perspektifi ulusal-demokratik bir devrim ve gerçekten bağımsız bir Filistin olduğundan, kitlelerin atılımını ileri götürme ve hareketi yeni aşamalarla yükseltme çabasına girmedir. Aksine belli bir seviyede donduran statükocu bir önderlik sergiledi. İntifadanın bir yıllık yankıları ve Ürdün'ün bu topraklardaki "hükümrânlık hakkı"ndan vazgeçtiğini açıklaması üzerine de diplomasi alanında atığa kalkmanın bir yolu olarak "Bağımsız Filistin Devleti"ni ilan etti. Bunu yaparken özellikle ABD'nin diyalog ve uzlaşma kapılarını aralaması için "Terörizmin her çeşidini kınadığı ve mahkum ettiği"ni açıklamaktan, "FKÖ'nün bölgede ABD düşmanı bir güç olmayacağı" mesajını vermeye kadar bir dizi kur yaptı. Başından beri tanımadığı İsrail devletinin varlığını zımnen tanıdı. Aracılık etsin diye Mübarek'le sıkı fıkı oldu. Yine bölgedeki Amerikancı güçlerden Ürdün'le, Türkiye'yle sıcak ilişkiler geliştirdi. En sonu BM Güvenlik Konseyi toplantısına katılmak için ABD'den vize istedi. Fakat ABD bunca tavize karşılık "İsrail'i açıkça tanımadığı" gerekçesiyle FKÖ'yü gene muhatap kabul etmeyip vizeyi vermedi.

O tarihten bu yana bir yılı aşkın bir süre daha geçti. İntifada devam etti fakat önceki bir yıl gibi ileri bir adıma atılmadığından giderek etki-

leri zayıflamaya, hareket de eski canlılığını yitirmeye başladı. Bağımsız devlet ilanıyla birlikte yayınladığı bildiride Filistin Ulusal Konseyi "İşgal topraklarındaki Filistin ayaklanmasının güçlenerek devam etmesi için çalışmalarına başladığını" duyurmuştu.

Fakat görüldüğü kadarıyla güçlendirilen bir şey olmadı. Keza "Hem silahlı mücadeleye hem de diplomatik yolları kullanmaya devam edeceklerini" söyleyen Arafat herhalde "silahlı mücadele" derken küçük generallerinin taşlı sapanlı gösterilerini kastediyor olmalıydı ki, başkaca bir gelişme yine görülmedi. Sonra da hazret Doğu Avrupa'daki gelişmeler üzerine dünyanın kendilerine ilgisinin azalmasından şikayet etmeye başladı. Bu durum inişli çıkışlı ve etkileri azalarak da olsa süregiden İntifada önünde İsrail'in yaşadığı açmaz karşılık, hareketi silahlı mücadele temelinde radikalize etmemek ve uzlaşıcı politikaları sürdürmekle FKÖ'nün de kendi cephesinden bir çıkmaza girdiğinin en çarpıcı göstergesiydi. Evet herşey "dünya"nın ilgisine göre ayarlanıyor, belli başlı gerici güçleri etkileme temelinde hareket ediliyor, fakat arzu edilen diyalog ortamına bir türlü girilemiyordu. D. Avrupa'dan dünyaya yayılan liberal esinti de İsrail Devleti'nin tutumunda herhangi bir yumuşamaya yol açmadı. Aksine bütün gözlerin oraya dikildiği ve "komünist dikta rejimlerinin çöküşü" yolunda demagogilerle Batı emperyalizmine moral doping yapıldığı bu süreç İsrail'de daha çok sertlik ve katılık yanlılarına yaradı. Uluslararası ekonomik, siyasi, diplomatik yaptırımlara maruz kalma ve büyük mali sıkıntılara düşme gibi önemli dezavantajları nedeniyle G. Afrika'daki ırkçı beyaz azınlık rejimi liberal rüzgarın etkisine girip Afrika Ulusal Kongresi'ni ve serbest bıraktığı lideri Nelson Mandela'yı resmen muhatap almaya başlarken, Batı'nın herhangi bir yaptırımına maruz kalmak şöyle dursun her yıl milyarlarca dolar Amerikan yardımı gören İsrail, Filistin sorununda tavizsiz tutumunu olanca katılığıyla sürdürdü. Son zamanlar ABD'nin kendi "barış" planları doğrultusunda önermeye başladığı çeşitli bölgesel toplantıları da, FKÖ'ye dolaylı yoldan meşruluk kazandıracığı gerekçesiyle reddetti. Bu arada sorunu daha da kızıştıracak şekilde SSCB'den göç eden Yahudileri işgal altında tuttuğu Filistin topraklarına yerleştirmeye başladı.

Moskova'nın Yahudi göçüne izin vermesi yeni bir olay değil. Brejnev döneminde de yüzbinlerce Sovyet Yahudisi göç etmişti. Ancak o dönem çıkarı gereği Filistin davasının savunucusu pozisyonunda olan Mos-

kova işgal altındaki Filistin topraklarına gitmemeleri şartıyla izin veriyordu Yahudilerin ülkeden ayrılmalarına. Perestroyka süreciyle dış hatlardan geri çekilmeye başlayıp Batıyla işbirliğine yönelen ve onun siyasi-ekonomik yardımlarına umut bağlayan bugünkü Moskova ise her konuda olduğu gibi Yahudi göçünde de daha tavizkar ve esnek davranıyor. Hem daha kabarık sayıda göç etmelerine, hem de istedikleri yere gitmelerine olanak sağlıyor. Malta Zirvesi'nden sonra büyük bir hız kazanan göç hareketinin halen 700-800 bin civarında olan Sovyet Yahudi nüfusunu çoğunlukla İsrail işgalindeki topraklara yığacak şekilde devam edeceği tahmin ediliyor. Bu yeni durumla elde ettiği avantaj İsrail hükümetinin Filistin sorunda çeşitli türden uzlaştırıcı önerilere ayak direme gücünü de artırıyor.

Filistinli nüfusun hızla çoğaldığı Batı Şeria ve Gazze'de kendi aleyhine bozulan demografik dengeyi lehine çevirmek, grev ve direnişlerin doğurduğu işgücü sıkıntısını gidermek ve aynı zamanda İntifadaya karşı bir dalgakıran oluşturmak için göçmen Yahudilerin gelişi büyük bir olanak sunuyor İsrail'e. Söz konusu güçlükler nedeniyle bir süredir Batı Şeria ve Gazze'den kısmen geri çekilmeyi savunur olan "İşçi Partisi" lideri Şimon Peres'e karşılık hiç bir geri adım atmama görüşünde ısrar eden Likud lideri İzak Şamir bu büyük fırsat sayesinde daha kararlı bir görünüm içine girebiliyor. Dışarıdaki siyonist örgütlerin İsrail'e yönelttiği göç akını buradan da söz konusu işgal bölgelerinde zorla kurulan yeni yerleşim birimlerine aktarılıyor. Devlet güçleri ve fanatik Yahudiler yalnız Filistinli Araplara değil hristiyan azınlıklara da şiddet uygulayarak, kiliseleri filan işgal ederek göçmenlere yer açmaya çalışıyorlar. Ama bu zorbalığın hedefine ulaşması hiç de kolay değil. Tıpkı T.C. Devleti gibi İsrail de kan ve zulme dayalı çözümde yeni araçlar devreye soktukça kendi açmazını derinleştiriyor. Kısa bir süre için rahatlar gibi olsa da hemen ardından daha büyük bir sıkıntıya düşüyor. Nitekim göçmen Yahudileri işgal bölgelerinde iskan etme siyaseti de Filistin halkının direnişini canlandırmaktan çeşitli milliyetlerin dayanışmasını güçlendirmeye ve Arap dünyasının bu konuda geniş bir kampanya başlatmasına kadar doğal karşılığını bulmak ta gecikmedi.

Çeşitli Arap devletleri İsrail'e karşı tavırlarını sertleştirirken Moskova'ya da şiddetli eleştiriler yöneltmeye başladılar. Gorbaçov yönetimi ise "Biz Yahudilerin dışarı çıkmasını sağlarız. Hangi ülkeye gideceklerine karışamayız. Buna ABD Batı ve Bir-

leşmiş Milletler karışır" diyerek sorumluluktan sıyrılmaya çalıştı. Ancak bu onun suçlanmasını sona erdirmeyi. Artan ölçüde teşhir olduğunu gören Gorbaçov, Mübarek'in Moskova ziyareti sırasında "Sovyetlerden göç eden Yahudilerin işgal altındaki Filistin topraklarına yerleştirilmesinin Sovyet aleyhtarı bir tutum (!) olduğunu, BM Güvenlik Konseyi'nin İsrail'i uluslararası yasalara uyması için uyarması gerektiğini" söyleyiverdi. Bu gene topu Batıya atmaktan başka bir şey değildi. Batı'da ise ABD'nin İsrail'e daha çok göstermelik mahiyette bazı yumuşama taktikleri önermenin yanısıra bu konuda sessiz onay ve desteği devam etmekteydi. Diğer devletler de -hem yalnız Batı Avrupalılar değil, İsrail'le resmi ilişki kuran D. Avrupalılar da- Sovyet Yahudilerinin serbestçe geçişine imkan tanıyarak aynı ılaya hizmet ediyorlardı. Bir kez İsrail'e varan göçmenlerin işgal bölgelerine yerleştirilmeleri ise Filistin halkının direnişi dışında hiç bir güçle karşılaşmamaktaydı. Bu durum Filistin halkının ulusal ve sosyal kurtuluşu için kendi özgücüne dayalı çok daha çetin bir mücadele yükseltmesigerektiğini, şiddetten başka bir lisan bilmeyen düşmanları karşısında kendisinin de baştan sonra şiddeti esas alarak silahlı mücadele yükseltmesinin zorunlu olduğunu bir kez daha gösterdi. FKÖ önderliği "Bağımsız Devlet" ilanından sonra da süregiden çözümsüzlüğe rağmen böylesi bir mücadele yükseltmekle hareketi göz göre göre kısır bir döngüye sokmuş, İntifodayı cansız düşürmüş, Yahudi göçmenlerin iskanı karşısında da ne yapacağını şaşırılmıştı. Fakat bu olay onun büyüyen çıkmazı ve şaşkın arayışları yanında halkın mücadelesine doğal ivme kazandırması ve çatışmayı sertleştirecek olmasıyla olumlu bir işleve sahipti aynı zamanda.

Nitekim bu gelişmeler karşısında İntifoda yeniden belli bir canlılık kazanırken Ürdün'deki Filistinliler ve Arap sendikaları da çeşitli protestolar yükseltmeye başladı. Mayıs ayında BM'nin Filistin'i taksim planınının 42. yıldönümü dolayısıyla 20 bin kişi gösteri yaptı ve Kral Hüseyin'in polis kuvvetiyle karşılaştı. Bundan yaklaşık bir hafta sonra asıl önemli gelişmeleri başlatan olay İsrail'de patlak verdi. Tel Aviv yakınlarındaki "Köle Pazarı"nda iş bekleyen Filistinliler üzerine asker giysili fanatik bir Yahudinin ateş açması ve 8 Filistinliyi öldürüp 10'unu yaralaması üzerine Filistinliler her yerde eyleme geçti. İsrail içlerindeki onbinlerce Filistinli işçinin de genel grev kararıyla Batı Şeria ve Gazze'ye toplanmasıyla bu bölgelerde büyük kitle gösterileri yapıldı. Aynı gün bu gösterileri bastırmak için silah kullanan İsrail askerleri 7 Filistinliyi daha katletti, 400 kişi de yaralandı. Bu büyük yıkık in-

tifadanın en kanlı günü yaşandı. İsrail ordusu Gazze'nin bütününde, Batı Şeria'nın da bir çok kentinde sokağa çıkma yasağı ilan etti. Buna rağmen halk sokak gösterilerini sürdürdü, yine ölenler yaralananlar oldu. Çatışmanın şiddeti karşılıklı olarak artıyordu. İsrail'den sonra Ürdün'de de gösteriler ve misilleme eylemleri yapıldı. İsraili yetkililer ilk gün katliam yapan kişinin "manyak" olduğunu açıkladılar. Oysa -o kişi ruh hastası olsa bile- olayın devlet tarafından körüklenen fanatik Yahudi ırkçılığı ve Filistin düşmanlığının bir ürünü olduğu çok açıktı. Aynı gün gerçekleşen ikinci katliam ise doğrudan devlet gücünün kaldırılmasıyla olmuştu ve orada-her zaman olduğu gibi- ateş emri verenler ve ateş edenler de manyak değillerdi. Olup bitenler İsrail devletinin Filistin sorununda isyan ettirici haksızlığı olanca katıllığıyla sürdürmek, işgal-ilhak ve sürgün politikasını yeni araçlarla güçlendirmek isteğiyle şiddeti tırmandırmaktan başka bir şey düşünmediğini çarpıcı biçimde ortaya koymaktaydı.

Nihayet bunu FKÖ'nün en büyük grubu ve ılımlı politikalarının belirleyici gücü olan El Fetih de vurgulayarak "Ortadoğu sorununa barışçı çözüm arayışlarının bütün önemini kaybettiğini ve önceki günkü saldırının İsrail'e karşı yapılacak bütün eylemleri meşru kıldığını" söyledi. FHKC lideri George Habbas ise "Filistinli gerillaların İsrail'deki katliama karşılık vereceklerini" ilan etti. Keza son aylar içinde İran-Suriye gibi "radikal" denilen devletlerin Batıya açılmasının bir işareti olarak bunların etki gücüyle Batılı rehineleri salıvermeye başlayan Hizbullah örgütü de son gelişmelerin bu sorunu olumsuz etkileyeceğini açıkladı.

Bu gelişmelerle birlikte Arafat'ın ABD'ye karşı ılımlı ve yakarıcı tutumunda ilk günler herhangi bir değişiklik yoktu. "Başkan Bush'un bu sefer Filistin halkını yalnız bırakmamasını ve İsrail'in suçlarını savunmamasını istiyoruz" diyordu. Bu diplomasi ve uzlaşma hastasının biraz olsun kendine gelip tavrını gözden geçirmesi için ABD'nin son zamanlarda öne sürdüğü "barış" planlarınının bütün ikiyüzlülüğünü olanca açıklığıyla ortaya koyması gerekecekti. İşin özünün bilinmesi yetmiyor, ters tepinceye kadar iyi niyet gösterisi ve politik lades oyunu sürdürülüyordu kaypak burjuva çizgide.

ABD yönetimi son gelişmeler üzerine tarafları sertlikten kaçınmaya çağırırken İsrail'den çok FKÖ ve Arap devletlerini uarmaya önem verdi. Bağdat'ta yapılacak zirve öncesi tüm Arap devletlerinin İsrail'i "daha açıkça" tanımalarını istedi. Ayrıca kendi "barış" planı dışında çözüm yolları aramaktan vazgeçmelerini dayattı. İsrail'e yönelik açıklamasında ise

"Barış sürecinin yokluğunda şiddet olaylarının devamı kaçınılmazdır. Ancak bu sözlerimizle İsrail Başbakanı İzak Şamir'i hedef almıyoruz. Bütün tarafları kast ediyoruz" diyerek onu uzlaşmaya zorlama havasının hiç de ciddi bir sıkıştırma olmadığını, hele hele gözden çıkarmaya hiç niyetli bulunmadığını, tam tersine önemli bir koz olarak halen o saldırgan yüzüyle elde tutmak istediğini görmek istemeyenlerin gözüne soktu. Nihayet son durum üzerine Washington'daki BM Güvenlik Kurulu'nda konuşmak isteyen Arafat'a -bir süredir FKÖ'yü resmen tanıyormuş gibi davranmasına rağmen- yine vize vermedi. Bunun üzerine BM toplantısı tekrar Cenevre'ye alındı. Zaten hazırlıkları görülmeğe olan Arap Zirvesi de Arafat'ın çağrısı üzerine erkene alınıp Bağdat'ta olağanüstü toplandı. Doğal olarak bu toplantıda Filistin sorunu daha ağırlıklı yer tuttu. Buna bağlı olarak çeşitli güçler arası rekabet de kızıştı. Arapların birliği ve ortak tavırlar geliştirmeleri için yapıldığı vurgulanan zirve bundan ziyade Arapların iç çekişmelerine sahne oldu.

İsrail'de yapılan son katliamların Filistin halkını radikalize etmesiyle gerek FKÖ içinde gerekse arap devletleri arasında sertlik yanlılarının güç kazanması, ABD ve İsrail'e karşı ılımlı politikaları sürdürmek ve kapıyı aralık tutmak isteyen güçleri tedirgin etmişti. Zirvenin Bağdat'ta yapılması da son dönem "radikal" güçlerin başını çeken Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'e doğal bir avantaj sağlamaktaydı. Zirve öncesi ve zirve sırasında 22 Arap devletinin bayrakları, hepsini tek bir ulus ve tek bir ülke gibi gösteren birlik simgeleri ve bütün bunların üzerinde Saddam'ın dev posterleriyle büyük bir propaganda yapıldı. Ancak bütün çabalara rağmen ikna edilemeyen Suriye başta olmak üzere Fas, Ceza-yir, Umman ve Lübnan gibi 5 Arap devletinin zirveye katılmaması bu göz kamaştırıcı "birlik" havasını daha baştan bozan bir olaydı. Toplantılar içinde ise "radikaller" ile "ılımlılar"ın şiddetli kavgaları Arap dünyasının derin çelişkilerini bütün dünyaya yansıttı.

Konuşmalarında yine "Bütün Arapların tek bir ulus olduklarına" değinerek "birlik" vurgusu yapan ve bir süre önce İsrail'e verdiği sert yanıtı sırf hava olsun diye tekrar eden Saddam Hüseyin, ek olarak ABD'nin emperyalist niteliğine dikkati çekip İsrail'in Araplara karşı saldırı ve yayılma politikasından öncelikle onun sorumlu tutulması gerektiğini söyledi. Bu "ilerici" pozlar Filistin ve diğer Arap halkları arasında ABD ve İsrail'e duyulan öfkeyi kendine sempati ve destek geliştirme yolunda değerlendirmek içindi. Ortadoğu'nun bir diğer mazlum ulusu olan Kürt-

ler üzerindeki kendi soykırımcılığını, İsrail'den geri kalmayan ırkçılık ve iç gericiliğini böylesi gösterişli dış politika ataklarıyla bir Kürt halkına ve bölgenin ilerici güçlerine unutturamazdı ama Arap alemi içinde geniş bir prim toplaması mümkündü.

Zirvede ABD'ye karşı ölçülü olmakla birlikte İsrail'e en sert suçlamaları yapan bir diğer lider hiç şüphesiz Filistin halkının desteğini yitirmemek için Arafat olacaktı. Amerikan "barış" planının ikiyüzlü olduğunu bile söyleyemeyip "karışık fikirler içeriyor ve İsrail'i cesaretlendiriyor" diyen Arafat kimleri kastettiğini açıkça belirtmeden "Arap ülkelerinin Arap toprakları ve halklarına saldırılara katılan ülkelere karşı ekonomik yaptırımlar, boykotlar ve siyasi baskılar dahil tüm silahları kullanmalarını" istedi. Kaddafi bunu tamamlayan bir açıklamayla "ABD'nin destekçisi Türkiyeye karşı önlemler alınmalıdır" dedi. Ama o da bir doğru söz söylerken kendi hesabına ve Saddam'ın yanında Arap kamuoyunun birikmiş tepkilerinden çıkar sağlama derdindeydi.

İsrail'e sert eleştiri konusunda bu üçlüye biraz yaklaşan Ürdün Kralı Hüseyin ise, ülkesinin bir İsrail saldırısına tek başına karşı koyabilecek durumda olmadığını belirterek Arap ülkelerinden acil maddi yardım talep etti. Onu tedirgin eden esas şey Sovyet Yahudilerinin Batı Şeria ve Gazze'ye yerleştirilmeleriyle birlikte buradaki Filistinlilerin kendi ülkesine doğru göçe zorlanacak olmalarıdır. Zaten önemli bir Filistinli nüfusu barındıran ve bu halkın muhalefetiyle başı dertte olan Kral, yeni göç dalgalarının önüne geçmek için yayılmacı İsrail politikasıyla mücadele etmek zorunda kalıyor. Ayrıca onun kendi sınırlarını tehdit etmesi de bir olgudur. Fakat bütün bunlar, Filistin halkının geleceğine bölge gericiliği içinde İsrail'den sonra ambargo koyan en birinci gücün kendisi olduğu gerçeğini değiştirmez. Hükümlerlik hakkından vazgeçmekle kendisini hem Ürdün hem de Filistin kralı olarak görme arzusundan (Konfederasyon planı) büsbütün vazgeçmiş sayılamayacak bu Amerikan uşağı da zirveye gelmeden az önce kendi ülkesine yayılmış olan Filistin ulusal direnişine karşı güvenlik kuvvetlerini gaddarca saldırtarak iki Filistinli gencin katline imzasını atmış, elinin kanıyla da gelip Bağdat'ta "Filistin dostluğu ve İsrail karşıtlığı" pozlarına bürünmüştür.

Mısır ve Suudi Arabistan'ın başı çektiği diğer Amerikancı Arap devletlerinin zirvedeki tutumu ise her zamanki gibi ABD ve İsrail'e yönelik eleştirileri ellerinden geldiğince yumuşatmaya çalışmak ve yaptırım gücü olabilecek somut tedbirler alınmasını önlemeye gayret etmek oldu. Zaten de bunlar olmasa bile

her biri farklı çıkar kaygılarıyla hareket eden sözkonusu devletlerin Filistin halkı için samimi bir çaba içine girip birlik halinde ve acil olarak o zirveden etkili bir önlemler paketi çıkaracakları yoktu.

Sonuç olarak ılımlısı radikali,serti mülâyimiyle hep birlikte havanda su dövdüler. Onca tantanalı bir zirveden elle tutulur hiçbir sonuç çıkmadı. Bir ara Saddam'ın dile getirdiği ve Zirve dışından da İranın önermiş olduğu "İsrail yanlısı ülkelere karşı petrolü bir koz olarak kullanma" konusu daha sonra yapılacak toplantılara havale edildi. Batı ülkelerinin İsrail'e ekonomik yaptırım uygulamasını isteyen Arapların kendileri herhangi bir Filistin düşmanına herhangi bir yaptırım kararı almadılar. Ne Sovyet Yahudilerinin işgal bölgelerine yerleştirilmeleri,ne İsrail'in genel saldırganlığı, tavizsizliği, ne de ABD desteği ve iki yüzlü "barış" planlarına karşı ciddi bir mücadele hattı oluşturulabildi. Bush-Gorbaçov Zirvesi'ne gönderilecek mesaj konusunda da onca atıp tutan Irak gibileri birleşebilecekleri kadar üyeye sert bir uyarı metni hazırlayacak yerde herkesi memnun edecek bir orta yol buldular.Sonuçta kimilerinin "şiddetli Amerikan karşıtlığı" büyük ölçüde bir siyasi şovdan ibaret kaldı.Genel olarak "Siyonizme karşı Arapların birliği" adına da zayıflık sergilenmiş oldu.Kendilerine "radikal" tanımını pek yakıştıran güçler "bütün Arapların birliği" yerine "radikal Arapların birliği" üzerine çaba sarfetseler ve bu toplantıda bir kopuş sağlasalardı İsrail ve ABD'ye karşı nispeten etkili bir güç odağı oluşturabilirlerdi.Ama görüldüğü gibi bunu göze almadılar. Çünkü işlerine gelmiyordu.

Zirvenin bu şekilde sonuçlanması İsrail'i ve ABD'yi herhangi bir Arap devletinden fazla memnun etti dersek abartma olmaz. Bundan az önce Cenevre'de BM Genel Kurulu toplandığında Filistin halkının bu iki azılı düşmanı daha rahatsız durumdaydı. Hem İsrail'deki büyük partiler, hem de ABD-İsrail arasında anlaşmazlık ve tartışmalar iyice su yüzüne çıkmıştı. İsrail İşçi Partisi lideri son gelişmeler üzerine "Hiç bu kadar izole olmamıştık" diyerek, sonuçtan Filistinlilerle herhangi bir diyaloga yanaşmayan Başbakan Şamir'i sorumlu tutuyordu. Bir süredir İsrail'e "barış" planları empoze eden ABD Dışişleri Bakanı James Baker ise, son gelişmelerin "çok kaygı verici" olduğunu belirterek İsrail'in işgali altında tuttuğu Batı Şeria ve Gazze'ye BM gözlemcisi gönderilmesini kabul etmesi gerektiğini söylüyordu.Arafat'ın BM nezdinde girişimler yaptığı bir sırada ABD'nin böyle davranması, daha farklı beklentiler içinde

olan İsrail hükümetini hayal kırıklığına uğratmıştı. Başbakan ve diğer hükümet yetkilileri bu duruma tepki gösterdi. Savunma bakanlığı sözcüsü "işgal altındaki bölgelerden ne BM, ne Kızılhaç, ne de papa sorumludur,tek sorumlu yalnızca ve yalnızca İsraildir" diyerek her hangi bir gözlemci heyetin bölgeye girmesine izin vermeyeceklerini ilan etti.Dışişleri bakanı da aynı şeyleri tekrar edip, ABD'nin BM'de kendilerini kayırmasını ve şayet BM Güvenlik Konseyi gözlemci göndermeye karar verirse, bunu veto etmesini istedi.

FKÖ lideri Arafat ise, Cenevre'deki BM toplantısında "İsrail işgalinin son ermesini isteyen ABD başkanı Bush'un tutumundan memnuniyet duyduğunu" belirterek son durum üzerine İsrail'e karşı çok ciddi önlemler alınması gerektiğini söyledi."Tehdit etmiyorum, uyarıyorum" diyerek yaptığı konuşmada, ABD ve diğer batılı ülkelerin tıpkı Güney Afrikaya uyguladıkları gibi, İsrail'ede ekonomik-siyasi yaptırımlar uygulamalarını, BM Güvenlik konseyinin de işgal topraklarındaki Filistin halkına uluslararası koruma sağlanmasını, bunun için BM bayrağı altında görev yapacak acil kuvvetler gönderilmesine ilişkin bir karar alınmasını istedi. Ayrıca BM Güvenlik Konseyi'nin beş daimi üyesini Ortadoğu barışı konusunda uluslararası bir konferans düzenlenmesi amacıyla temaslarda bulunmaya çağırdı. İşgal topraklarına Yahudilerin yerleştirilmesine karşı etkin önlemler alınmasında isteyen Arafat,kilit rolündeki ABD'nin bu kez her zamankinden anlayışlı hareket edeceğini sanarak, duruma iyimser bakıyor ve sonuçları açısından bu toplantıya hayli umut besliyordu. Gerçekten kendisinde dahil, İsrail'le karşı karşıya olan Arap dünyası liderleri,İsrail'in çok kötü sıkışmış olduğu bu süreçte, daha dar ama kararlı bir birlik halinde, hem ona hem de ABD'ye karşı güçlülük ve direngenlik sergilemelerdi Filistin halkı açısından BM toplantısı bazı olumlu sonuçlan verebilirdi. BM Güvenlik Konseyi çeşitli kararlar için birazda Arap zirvesindeki tansiyonu ölçtü, oradan çıkacak sonuçları gözledi. Kendi ikircikliği yanında Bağdat'tan da zayıflık yansıyınca Arafat'ın istekleri BM toplantısında hemen bütünüyle yanıtız kaldı. Yalnız İsrail işgalindeki bölgelere üç kişilik bir BM Gözlemci Heyeti'nin gönderilmesi için karar tasarısı çıkarıldı.Bunuda İsrail'in arzusuna uygun olarak ABD veto etti. Sonuç yine "elde var sıfır" oldu.

ABD'nin vetosu, FKÖ'nün bu bir numaralı haydut başı ile her tür ilişki ve diyalogu kopartmasını zorunlu kılan apaçık bir düşmanlık ilanı, daha doğrusu herkes tarafından çok iyi bilinen bir düşmanlığın ya-

niden tescilli idi. İşgal altındaki bölgelerin Filistinli yerel liderleri bu kaçınılmaz tavrı takınmakta gecikmedi. Buna karşılık FKÖ merkezi önderliği yine tereddüt geçirdi; yine muğlak, kararsız, oportünist tavırlar sergiledi. İşte Arafat'tan ilginç bir tepki: "Her yerde insan haklarını korumakta büyük titizlik gösteren ABD neden sıra Filistinlilere gelince duruyor?"... Böyle suçlamaya can kurban. Vergi içinde övgü! "Her yerde insan haklarını koruyan" (!) ABD, herhalde Filistinlilerin tipini beğenmediği için gıcık gidiyordu. En son gıcıklığı da yerel Filistinli liderlerin kendisiyle ilişkileri boykot etme kararlarına karşılık merkezi düzeyde FKÖ'yle diyalogu kesme tehditinde bulunmak oldu. Buna rağmen FKÖ halen iple-ri koparmak istemiyor, ABD'yle ilişkilerini yalnızca "yeniden değerlendireceğini" açıklıyordu.

Bu sırada FKÖ'ye bağlı gruplardan FKC'NİN denizden İsrail kıyılarındaki askeri hedeflere saldırı girişimi ve 4 Filistinli gerillanın ölümüyle sonuçlanan çatışma Filistin halkı ve ulusal kurtuluş hareketi için silahlı mücadelenin kaçınılmazlığını vurgularken, bundan kaçınmaya yeminli Arafat önderliğini daha güç bir duruma soktu. Yine yemin billah "FKÖ'nün bu işle bir ilgisinin olmadığı, kendilerinin böyle bir eylem yapılacağından haberdar bile olmadıkları ve ABD'ye 1988 yılında terör eylemlerinden vazgeçtiklerine dair verdikleri sözün geçerliliğini koruduğu" yolunda açıklamalar yaptılar. El Fetih'in hakim olduğu merkezi önderlik açısından bu açıklama gerçeği yansıtıyordu. Ancak FKÖ içinde yer alan FKC'nin eylemi üstlenmesi ve savunması da bir başka gerçektir. ABD Dışişleri de bunu öne sürerek FKÖ'den "eylemi açıkça kınamasını" ve FKC lideri Ebu Abbas'ı FKÖ Yürütme Komitesi'nden atmasını istiyordu. Buna cevap veren Arafat'ın sağ kolu Ebu İyad "kınama" yapmayı kabul etmezken "Bu, Ebu Abbas'ın operasyonunu desteklemek yada reddetmek değildir" şeklinde bir muğlaklık sergilemeyi de ihmal etmiyor, ikinci noktada ise "Ebu Abbas'ı seçen Filistin Ulusal Konseyi'nin ona olan desteğini çekebileceğini" belirterek "Bu bizim demokrasimiz" diyordu. Madem bu konu yalnızca FUK'u ilgilendirir, o halde ABD isteğine prim veren böylesi bir açıklamanın alemi neydi? Bu da şantaj boyunu eğmenin Arapçası olarak, FKÖ merkezini güç duruma sokan Ebu Abbas grubunu ilk fırsatta birlikten dışlama düşüncesinin bir dış vurumu olabilirdi ancak.

Gene de -FKÖ liderliği farkındadır ki- bunu yapmak kolay değil. Böyle bir girişim, halkın da radikalleştiği şu dönemde büyük muhalefetle karşılaşır. Aynı açıklamasında Ebu İyad'ın kendisinin de belirttiği gibi FKÖ içinde FKC'nin yanı sıra FDKC, FUKC gibi

askeri kuvvet bulunduran başka gruplar vardı. Birine alınacak tavır, hepsine karşı çıkmak anlamına gelir. Dahası işgal altındaki halkın artan öfkesi ve silahlı mücadele eğilimiyle açıktan çatışmak olur. Oysa ABD'ye verdiği bütün sözlere karşın, halkın desteğini arkasında tutabilmesi için "gerektiğinde ateşli silahlara yeniden başvurmaya düşünüyor ve tümden reddetmiyor" görünmeye ihtiyacı vardır FKÖ merkezi önderliğinin. Nitekim Arafat "İntifada'da taşların yerine silahların ne zaman kullanılacağı"na ilişkin bir soruyu, tam da içinde bulunduğu çetrefil duruma uygun olarak "Halkımın sabrı iyice taşıdığı zaman" diye yanıtlamıştır. İki ateş arasında bunalan ve ne yapacağını şaşırarak birinin zavallı hali okunmaktadır bu yanıtta. Bir taraftan İsrail-Amerikan şantajı, bir taraftan radikal gruplarla direnişçi halkın zorlaması orta yerde sıkıştırmıştır Arafat'ı. Kime nasıl yaranacağını bilemez halde her iki tarafı da idare etmeye çalışmakta; emperyalistlere uzanmış olan sağ elini çekmek istemeyip onların da bırakmalarını için dil dökerken, halka tutunmuş sol elini de aniden boşaltması diye sürekli yoklamakta ve gevşediğini hissettikçe sıkma gereğini duymaktadır. Ancak gelinen noktada bu hassas dengiyi koruması çok daha zorlaşmıştır. Son gelişmelerle artan gerginlik, FKÖ'ye hakim olan bu ılımlı kanadın hem ABD'yle diyalogunu hem de radikal gruplarla ittifakını olumsuz etkiliyor. "Barışçıl çözümler için uzlaşma" yolunun çıkmazı ortada. Gelişmelerin nereye varacağı belirsiz ama bu çıkmaz yolda ısrar ettikçe Arafat liderliğinin yıpranacağı ve hareket üzerindeki denetimini kaybedeceği açıktır. Daha şimdiden bunun sinyalleri verilmiştir.

Halkın radikalleşmesi ve bazı grupların yeniden silahlı mücadeleye yönelmesi olumludur. Ancak bu yönelişin bizatihi işgal altındaki bölgelerde yeraltı örgütlenmesi ve buraların halkıyla güçlü bağlar içinde İsrail devletini sürekli yıpratıp denetimini zayıflatacak ve zamanla İntifada'yı da silahlı nihai ayaklanmaya dönüştürecek bir gerilla savaşı perspektifine sahip olmaması halinde, geçmişte de olduğu gibi etkisiz kalıp yeniden tavşanması kaçınılmazdır. Dışarıdan yapılan ender dalışların İsrail gibi büyük askeri ve teknik güce sahip bir devleti çimdiklemekten öteye gitmediği tecrübelerle sabittir.

Söz konusu grupların son durumları hakkında bir bilgimiz yok. Bunların bir çoğu yakın zamana kadar RSE güdümündeydi. Bilindiği gibi RSE yayılmacı politikalar izlediği dönemde kendi hegemonyasını genişletmenin bir aracı olarak çeşitli bölgelerde ulusal hareketler başta olmak üzere türlü çeşit silahlı güçlere nüfuz ediyor ve onların savaşını maddi yardımlarla güdümlüyor. Fakat yayılmacılığa zorunlu son

verişi ve büyük geri çekilme sürecine girmesiyle birlikte bu silahlı güçlere maddi desteğini de kesmeye başladı. Politika olarak da kendi güdümündeki hareketlere düşmanlarıyla barışçı yollardan uzlaşmayı, bunun için diyalog ve işbirliğini empoze eder oldu. Bir kısmı (ülkemizdeki TKP gibileri) zaten önceceleri de silahlı mücadele perspektifine sahip olmadıklarından bu "yeni politik anlayış"ta anında adapte oldular. Silahlı mücadele veren güçlerin bir bölümü de bu yolu terketmeye başladı. Gorbaçov çizgisini olduğu gibi benimseyenin yapacağı başka bir şey de yoktu. Bazıları ise (FMLN içinde yer alan El Salvador KP gibi) kendi ülke gerçeklerinin dayattığı silahlı mücadeleden vazgeçmenin yokoluşla eşanlamlı olacağını gözönünde tutarak eski mücadele çizgilerine bağlı kaldılar. Bu durumda olanlar maddi yardım ve siyasi desteğinden mahrum kalmaya başladıkları Moskova'nın güdümünden büyük ölçüde uzaklaştılar ve Gorbaçov çizgisini çeşitli yönleriyle farklı boyutlarda eleştiren gruplar olarak görece bağımsız bir hüviyet kazandılar. Ancak eski Moskova çizgisine bağlı veya Brejnev-Gorbaçov kırması bir çizgiye sahip modern revizyonist gruplar olarak proletaryaya gene bir o kadar uzak kaldılar. Ulusal hareketler içinde bu gibilerin ideolojisi yine M-L literatürle süslü burjuva milliyetçiliği olmaya devam etti. Filistin ulusal kurtuluş hareketi içindeki nispeten radikal grupların bugün yukarıda özetlediğimiz kategorilerden hangisine dahil olduklarını belirleyecek somut verilerden yoksunuz. Bildiğimiz bir şey varsa bunların halen askeri kuvvet bulundurmaya devam ettikleri ve son durumda bazılarının yeniden askeri operasyona da yöneldikleridir.

FKC fiili bir çıkartma yaparken FHKC de silahlı eyleme geçeceğini ilan etmiştir. Ancak bu gruplar ve benzerleri, ağırlıklı RSE güdümünde hareket ettikleri geçmiş dönemde en aktif göründükleri yıllarda dahi oldukça sınırlı bir etkinlik gösterebilmiş, süreç içinde de fiilen pasifize olmuş güçlerdir. O zamanlar FKÖ olarak da verilen silahlı mücadele kendi gelişme kanallarını isabetli şekilde açamayıp tıkanıklığa uğradıkça, Lübnan'da olduğu gibi ağır yenilgiler yaşadıkça silahlı güçler demoralize olmuş, savaş dinamikleri çürümeye yüz tutmuş, ağırlık diplomasiye verilip barışçıl girişimler esas alınmış ve Arafat liderliğinin uzlaşma çizgisine büyük ölçüde sözkonusu gruplar da adapte olmuştur. Uzun zamandan beri bunların da herhangi bir silahlı etkinlik göstermedikleri ve askeri kuvvetlerini Filistin'e çok uzak kamplarda yatırdıkları bilinen bir gerçektir.

Arafat'ın başında bulunduğu El Fetih ve onun ağırlıklı temsil edildiği FKÖ merkez yönetimi ise, sosyalist söyleme de sahip olmayan kaba milliyetçi

bir burjuva önderlik olarak büyük güçlerin desteğine ihtiyaç duydukça, RBE yandaşlığına kapalı olduğu ölçüde Batı'ya yönelmiş, çeşitli Avrupa başkentlerinde yaslanabileceği güçler aramanın yanı sıra Ortadoğu'daki Amerikancı Arap devletleriyle flört etmeye başlamış ve bunlar aracılığıyla içine çekildiği Amerikan "barış" planlarına çok ciddi tavizler vererek sonunda Washington'la resmi diyaloga da geçmiştir. Şimdi ise -özetlediğimiz son gelişmelerle- bu diyalog süreci bozulmaya yüz tutmuştur. Fakat ABD'nin son dönem bürünmüş olduğu "tarafsızlık" pozları içinde Filistin halkına karşı yinelemekten çekinmediği bütün düşmanca tavırlara rağmen Arafat liderliği onunla ipleri koparmak istememekte, halen ondan "adil bir yaklaşım" bekleyerek ciddi suçlamalardan kaçınmakta, daha çok sızlanma biçiminde eleştiriler yürütmekte ve Amerikasız bir çözüm düşünemeyerek onunla sürtüşmelerde işi alttan alan taraf olmaya devam etmektedir.

ABD ise yeniden öne çıkarttığı israil kayırmacılığı içinde FKÖ'ye baskı ve şantaj uygulamalarıyla onlarla diyalogu ebediyen kesmeyi değil, daha da kazançlı bir ilişkiye çevirmeyi hedeflemektedir. Kendine bağımlı kıldığı veya bağımlılık yoluna soktuğu bütün devlet ve örgütlere her zaman bazı yapay güçlükler çıkartıp arayış bilinçli şekilde gerginleştirmek ve ilişkilerin yeniden düzelmesi karşılığında daha büyük tavizler dayatmak Amerikan diplomasisinin en temel özelliğidir. Örneğin şimdi FKÖ Yürütme Komitesi veya onun da üzerindeki Merkez Konseyi toplanıp silahlı etkinlik gösteren gruplara karşı bir tavır alsa, ABD için ondan iyisi olmayacak ve herhalde BM Güvenlik Konseyi'nin işgal bölgelerine gözlemci heyet gönderme kararına uyguladığı vetoyu kaldırarak FKÖ'yle diyalogu yeniden canlandıracaktır. Son durumda çıkmaza giren kendi barış planı doğrultusundaki girişimleri canlandırmak üzere ABD Dışişleri Bakanı James Baker'in Suriye, Ürdün, İsrail ve Mısır'ı ziyaret edeceğini açıklaması ve "Ortadoğu sorununun çözümü konusunda ABD'nin ciddi bir rol oynamaya kararlı olduğunu" vurgulaması, FKÖ'yle de diyaloga -mümkün olduğunca kendi avantajlarını artıracak şekilde- devam etmek isteceğini gösteriyor. Ne var ki FKÖ yönetimi de bugün gelinen noktada kendi prestijini her zamankinden fazla gözetmek zorunda olduğundan eskisi gibi kolay taviz veremez. Fazla eğilip bükülemez. Teslimiyetçiliğe bir sınır çekmeyecek olursa otoritesini hızla yitirir. Bu açıdan ABD'yle diyalogunun bir süre için tam anlamıyla kopmasını da göze alarak biraz olsun dikilmeye mecburdur.

Böylesine kritik olan son durum onu Arap devletleri içinde "ılımlılar"dan "radikaller"e doğru bir

yönelime sokmuştur. Arafat'ın "en yakın dostu" şimdi artık Mübarek değil, Saddam'dır. Beri yanda FKÖ'ye bağlı bazı grupların liderleri -geçmişte RSE'nin Suriye, Libya vb. aracılığıyla güdüledikleri-yine daha çok bu devletlere yakındır. Suriye lideri Hafız Esat ise Arafat'la uzun yıllar didiştikten sonra arayı bir ölçüde düzeltmiş olmakla beraber, şu an onun en yakın dostu olan Saddam'la yine geçmişe dayalı düşmanlıklar ve süregiden derin çıkar çelişkileri nedeniyle adeta küsülü gibidir. Tek tek her biriyle arası iyi olan Kaddafi'nin bile onu Bağdata getirememiş olması aralarındaki husumetin kolay kolay son bulmayacağını gösteriyor. Ama yaşanan süreç hem dünyada hem bölgede en alışılmadık ilişkilere meydan veren, sürprizleri olağanlaştıran bir süreçtir. Dolayısıyla bunlar arasında da bir diyalog ve işbirliği pek şartırtıcı olmaz. Müsterek düşmanları İsrail'in artan tehditi, onu besleyen ABD'nin ayrı ayrı her birini teslim almaya yönelik baskıları ve nihayet ikisini birlikte harekete bir noktada mecbur eden T.C.yle ortak su sorunları Şam'la Bağdat arasındaki buzları hiç beklenmedik bir anda çözebilir. 8 yıllık savaştan sonra yaptıkları ateşkese rağmen düşmanlıklarına bitmiş gözüyle bakılmayan Bağdat ile Tahran, nihayet kapsamlı bir barış anlaşması için devlet başkanları düzeyinde diyalog yolunu tutmuşlardır. Üstelik bu gelişme Tahran için manevi otoritesi halen "Allah"la bir olan Humeyni'nin vakti zamanında Hafız Esat'tan çok daha kindar şekilde Saddam'a karşı beslediği özel husumete rağmen olmuştur. Keza dünyadaki Doğu-Batı kaynaşmasına bağlı olarak, bölgenin düşman kardeşleri Güney ve Kuzey Yemen, sabırsız Almanlara bile ıslık çaldırtan bir hızla birleşmişlerdir.

Şimdi, ABD'nin geleneksel olarak "radikal ülkeler" tanımını yaptığı, "terörist güçler" suçlamasını sürdürdüğü ve bir yandan diyalog bir yandan şantaj politikasını uyguladığı dört Ortadoğu devleti (İran, Irak, Suriye, Libya) yeni durum ve gelişmeler ışığında ikili anlaşmazlık ve çekişmelerini asgariye indirerek aralarında güçlü bir ittifak kurmaya yönelebilecekleri gibi, biribirleriyle daha çok zıtlasacakları farklı gruplaşmalar içine de girebilirler. Birinci durumda FKÖ'nün de bu devletlerle birlikte hareket etmesi, Amerikancı Arap rejimlerinden iyice uzaklaşması ve ABD'yle diyaloga da son vermiş olarak bağımsızlık mücadelesini silahlı yoldan kızıştırması beklenir. Bu taktirde yeni bir Arap-İsrail savaşı da peşinen akla gelir. Ancak, en son durumda böylesi bir gelişmeye açık olarak ABD ve İsrail'le aralarında artan genel gerginliğe rağmen bir süredir bunlardan özellikle İran ve Suriye'nin Batı'ya acılma yönünde adımlar atmaya başlamış olmaları, Irak'ın ise İsrail-

ABD ve Batı'yla söz düellosu içinde -son olarak Bağdat zirvesinde de görüldüğü gibi- "radikal-ılımlı" tabir edilen güçlerin ayrışmasına dayalı nispeten dar fakat kararlı bir bölgesel birlik oluşturmayı değil de, bilinen bütün iç çekişmeleri, karmaşası ve zayıflığıyla en geniş "Arap birliği" çerçevesinde kendi konumunu güçlendirmeyi ve olası bir "Arap Birleşik Devletleri"ne Bağdat'ı başkent yapmayı hedeflemesi bu birinci ihtimale pek hayat hakkı tanımıyor.

Söz konusu güçler ayrı ayrı çeşitli nedenlerden dolayı ABD'yle ne kadar kavgalı olsalar da, "anti-emperyalist"likleri bir yana, anti-Amerikancılıkları bile izafidir. 20 yıl kadar önce Mısır da bunlar gibi anti-Amerikancıydı. Sonradan İsrail'le ortaklığa varan bir ABD uşaklığına savruldu. Özünde anti-emperyalistlik ve bağımsızlık ruhu olmayınca anti-Amerikancılık da tutarlı olamaz. RSE yandaşlığından ABD yandaşlığına kolayca geçilebildiği gibi, her iki süper güce karşı görünen dengeli bir konumdan şu veya bu emperyalistin kanatları altına girilmesi de zor değildir. Sözü ettiğimiz dört devlet de bugün dünyanın ve bölgenin değişen dengeleri içinde yeni arayışlara girmiş olup, son durumdaki bütün ateş püskürmelerine rağmen yine de ABD ve Batı emperyalizminin artan etkisine açık durumdadırlar. Hâl böyle olunca, şimdiye dek "anti-Amerikancı radikaller" diye anılan bu her biri ayrı orijinaliteye sahip gericilik rejimlerinin, ünlenmiş oldukları Amerikan-İsrail karşıtlığı temelinde biribirleriyle anlaşıp bir cephe oluşturmaktan daha kolay şekilde, tek tek bazı Amerikancı Arap devletleriyle işbirliği geliştirebileceklerini söylemek hatalı olmaz. Şimdi Arap dünyasının liderliğine oynayan ve "radikallerin en hızlısı" görünümüne bürünen Irak yönetimi, İran'la savaş yıllarında Batı'nın desteğine sahipti ve hiç de böyle anti-Amerikancı bir havası yoktu. O zamanlar en "keskin" tavırları sergileyen İran ve Suriye yönetimleri ise bugün biraz "ölçülü" olmaya özen gösteriyorlar. En az değişiklik gösteren, Libya lideri Kaddafi'nin biraz "delidolu" diyebileceğimiz anti-Amerikancı genel tutumudur. Ancak onun da RSE desteğini eskisi gibi hissedemeyeceği bu süreçte etrafına bakınarak "akıllanması" mümkündür. Sözü kısası, bunların tek tek ve göreceli şekilde anti-Amerikancı güçler olarak kalmaya devam edip etmeyecekleri bile belli değildir. İşte en son gelişmeler içinde bu devletlerin İsrail-ABD ve dolayısıyla Batı emperyalizmine karşı nispeten sertleşen tavırlarını dikkate alırken bu gerçekliği de gözden uzak tutmamak gerekir.

Ortadoğu'daki değişken duruma gelecek sayımızda Kürt sorunu etrafındaki gelişmeler ve 'su' kavgalarıyla birlikte işlemeye devam edeceğiz. ★

PKK'NİN ASKERİ EYLEM ÇİZGİSİ ÜZERİNE

PKK'nin düşmana yönelik saldırıları, halk içinde olumlu bir tepki alırken, halka yönelik saldırıları bir o kadar olumsuz tepki almaktadır. Özellikle öğretmenlere yönelik saldırıları, büyük tepki toplamaktadır. PKK, sivillere yönelik saldırılarının bir kısmında, düşman-halk ayrımı yapma yerine, rastgele hedef seçmektedir. Bunların en son örneği; 14 Nisan 1990 gecesi, Elazığ Arıcak ilçesine bağlı Bükardı ve Yenişehir mezrasında, 4 öğretmen ve bir öğretmen karısının öldürülmesi olayıdır.

Olayın gelişimi, köylülerin ve bu olaya yakından tanık olanların anlatımıyla şöyle olmuştur: Beytüşşebap ilçesine bağlı Oymakaya köyünde 22 PKK militanının katledilmesine misilleme amacıyla köye gelen bir grup PKK gerillaları, köy öğretmenleriyle konuşuyorlar ve köyü terk etmelerini istiyorlar. Gerekçeleri, 'Türk devletinin asimilasyonuna alet oldukları' için. Öğretmenler gerillalarla tartışıyor ve tavırlarının yanlış olduğunu, kendilerinin asimilasyona karşı oldukları gibi, devrimci olduklarında ekliyorlar ve Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını savunduklarını söylüyorlar. Uzun tartışmalara karşın, PKK gerillaları isteklerinde diretiyorlar, tekrar gelene kadar öğretmenlerin köyü terk etmelerini ve etmezlerse "öldüreceklerini" söyleyip gidiyorlar.

PKK gerillaları birkaç gün sonra köye geliyorlar ve öğretmenlerin gitmediğini görünce onları toplayıp tartışmaya giriyorlar. Öldürecekleri öğretmenler bir araya toplayıp, sadece içlerinden bir öğretmeni ayırıyorlar. Ayırdıkları öğretmen, "onları öldürecekseniz, beni de öldürün" diye diretiyor. Ve, bu tavırlarının 'karşı-devrime' hizmet ettiğini, çünkü, öldürmek istedikleri öğretmenlerin birinin sadece SHP'li olduğunu diğerlerinin devrimci-demokrat olduğunu anlatıyor. PKK gerillaları, "emrin yukarıdan gelidğini" söyleyip, 'yapacakları bir şey olmadığını' ve 'kararı uygulayacaklarını' söyleyip, öldürmek istemedikleri öğretmenin direnişi üzerine onu, okulun küçük bir odasına kitliyorlar. Diğer öğretmenlerin yalvarış

çığlıkları arasında kurşuna diziyorlar. Öğretmen eşlerinin araya girmesi ile onlardanda yaralanan ve ölen oluyor.

14 Nisan günü öldürülen öğretmenlerin kısaca hikayesi bu.

Biz, mesleği ya da kimliği ne olursa olsun, halk düşmanlarının cezalandırılmasına karşı değiliz. Bugün, Kürdistan'da birçok öğretmenin MİT ajanı olduğu açık. Ancak, bazı MİT ajanlarının yüzünden tüm öğretmenlere karşı aynı

tavırı almak, devrimcilik bir yana, demokrat olanların bile yapmayacağı bir olaydır. PKK'nın, sakat anlayışının kaynağı; "öğretmenlerin Türk devletinin Kürtleri asimile etmesine hizmet ettikleri" gerekçesidir. Ayrıca, Türk devletinin Kürdistan'da ki tüm kurum ve kuruluşlarını işlemez hale getirmektir. Partimiz de, Türk devletinin sadece Kürdistan'da değil, tüm Türkiye'de kurum ve kuruluşlarının işlemez hale getirilmesinden yanadır. Ayrıca, Kürdistan'daki zorla asimilasyon politikasına karşı çıkmakta ve buna karşı mücadele etmektedir. Bu noktalarda PKK ile ortak yanımız olmasına karşın, bunları işlemez hale getirmek için, halka yönelik saldırılar konusunda ayrılıyoruz. Halkı, düşmana karşı mücadeleye seferber etmek ve örgütleyerek devrimci savaş içine çekmek isteyenler; hedeflerini iyi seçmek zorundadır. Bunu yapamayanlar, halkı yanına çekemez. Aksine, halkı düşmanın yanına iter. PKK, bazı olumsuz eylemleriyle (öğretmenlerin rastgele öldürülmesi olayında olduğu gibi) düşmana alet olmaktadır. Kürdistan'da öğrencilerin Türkçe eğitim görmesi elbette bir asimilasyon politikasının sonucudur. Üstelik bu, Kürt halkının isteği ile gerçekleşen bir olay değil, Türk hakim sınıflarının zorla asimilasyon politikasıyla olmaktadır. Ama, öğretmenlerin bunda suçu yoktur. Öğretmenlerin öldürülmesi, okulların yakılmasıyla, olumlu bir sonuç alınmayacaktır ve alınamıyor. Bu tür eylemlerle, öğretim önemli ölçüde aksayacaktır. Nitekim aksıyor ve öğretmenler Kürdistan'a gitmek istemiyor. Ancak, bu, PKK'nın mücadelesine hizmet

etmiyor. Çünkü, karşı-devrimci, devrimci ayrımı yapılmadan öğretmenlerin öldürülmesi, başta öğretmenler arasında PKK'ya karşı olumsuz bir tepki doğururken, halk arasında da doğurmaktadır. PKK, kazanabileceği güçleri kazanmamaktadır. Bu, politika daha da yaygınlaşırsa, PKK, öğretmenlerden destek göremeyecektir. PKK'nın yanında olan, ona açık destek veren öğretmenler bile, destek vermekten vaz geçip, karşı tavır alacaklardır. Son olay, PKK'nın yanında olan bazı öğretmenleri bu duruma itmiştir.

PKK'nın böyle bir eylem anlayışı, onun ulusalcı çizgisinden kaynaklanmaktadır. Devrimci bir hareket böylesine bir anlayışa sahip olamaz. Daha öncede, koruculara yönelik eylemler sırasında rastgele kadın ve çocukların öldürülmesi bu anlayışın bir sonucudur. Korucuların cezalandırılması, silahsızlandırılması yerinde bir hareket ve yapılması şarttır. Ancak, onların ailelerine yönelik bir saldırı, feodal aşiret mantığının bir ürünüdür. Eğer PKK, koruculara yönelik eylemleri sırasında, kadın ve çocukları ayırsaydı, o eylemler kitleler içinde daha da olumlu bir etki yaratacaktı. Ancak, kadın ve çocukların öldürülmesi, olumlu eylemleri gölgelemiş ve düşmanın eline koz vermiştir.

Ulusal hareketlerde görülen bu tür yanlış anlayışlar, onların ulusal burjuva çizgisinden kaynaklanmaktadır.

Palu'da mühendis ve teknisyenlerden dokuz kişinin öldürülmesi ise, oldukça ilginç ve karanlık yönleri olan bir eylem türüdür. DYP ve ANAP'e bağlı aşiretlerin, krom madeninden pay kapma mücadelesinin bir ürünü olduğu halk arasında yaygındır. Özellikle Ali Rıza Septioğlu (Seyit Rıza'nın oğlu)'nun bu işte parmağı olduğu çok açık. Septioğlu her ne kadar PKK'ya kısmen destek versede, bu ciddi bir destekten öte, çıkarlarına PKK'nın dokunmaması içindir. Kendisi esasında DYP'lidir. Son dokuz kişinin öldürülmesinde, Septioğlunun krom madenlerindeki yolsuzluğunun açığa çıkarılmaması içindi. Çünkü, yolsuzluğu araştırmaya gelen müfettiş esas hedeflerin arasındaydı. Diğerleri ise rastgele öldürülmüştür. Öldürülenler arasında sıradan insanlarında olduğu bilinmektedir.

Bu tür eylemlerin devrimci bir eylem anlayışı ve doğru seçilmiş bir hedef ile bir ilişkisi yoktur. Aşiretler arasındaki çıkar çelişkisine PKK bu eylem özelinde alet olmuştur.

PKK, öldürdüğü öğretmenlerin hepsininide MİT ajanı olduğunu iddia ediyor. Son öldürülen dört öğretmen de bunun öyle olmadığını, içinde devrimci ve demokratlarında olduğu biliniyor. PKK, kendi hatalarını gizlemek için, kamuoyunu yanlış bilgilendiriyor. Geçmişte partimize ve devrimcilere saldırırken aynı gerekçeleri ileri sürüyordu, PKK. Bugün o anlayışını terk etmiş gözükmesine karşın, tutarlı olmadığı çok açıktır. Bu politikasını kendi içindeki muhaliflere karşıda uyguluyor.

Bu olayların hepsininin birbiriyle bağlantılı olduğu görülmelidir. Eylem çizgisindeki yanlışlıklar, halka, devrimci ve komünistlere yaklaşımı, onun ulusal burjuva çizgisinin yansımaları olduğu görülmelidir.

PKK'nın okul yakmasındaki mantıklarda da yanlışlıklar var. Asimilasyon politikasını önlemek için "yaktığını" ileri sürmektedir. Okulların yakılmasıyla asimilasyonun önlenmesi mümkün değildir, ve gerici eğitim yuvaları olduğuda açık. Gerici eğitim yuvalarına karşı çıkarken, onların karşılıklarına da alternatifi konması gerekir. Bugünkü aşamada, bunu ne PKK sağlayabilmiştir ne de partimiz TKP/ML sağlayabilmiş değildir. Okulların yakılması kitlelerde tepki toplamaktadır. Aynı zamanda göçe zorlamanın bir unsuru olarak kullanılmaktadır. Çünkü, köylüler çocuklarını okutmak için köyünü terk ediyor. Düşmanında istediği, köylülerin göç etmesidir. Buna kesinlikle karşı çıkmak gerekir.

Okulların sürekli karakol olarak kullanılması halinde, okulların yakılması doğrudur. Öncelikle, okulların karakol olarak kullanılmasına, köylülerin karşı çıkmasını sağlamak gerekir. Köylülerin böyle bir hareketi devleti tedirginleştirecek ve köylülerin gerillalardan yana tavır almasını ve giderek aktif destek vermesine sağlayacaktır. Karakol olarak kullanılan okulların yakılması olayı, köylülerle tartışılmalı ve köylülerin desteği alınmalıdır. Mutlaka her olayda köylülerin

desteği aranmaz. Ancak, uzun vadede kitlelerin desteği şarttır. Kitlelerin tepkisini çekecek eylemlerden vazgeçilmelidir. İleri kitlelerin desteği, her eylem özelinde alınmalıdır. PKK'da böyle bir anlayış yoktur ve zaten ulusal çizgide yürüyen bir hareketin kitlelere önem vermesi beklenemez.

PKK'yı okul yakmaya iten bir başka neden ise, Kürt ulusal burjuvazisinin, ulusal kültürünü yerleştirmedir. Çünkü, PKK'nın hedefi, ulusal burjuva devletini kurmaktır. Böyle bir anlayışın sağlayacağı eğitim, proletaryanın kültürü olamaz.

PKK, muhtarlık seçimlerine de karşıydı. Dersim'de, köylülerin muhtar olmaması için baskı yapıyordu. Ancak son zamanlarda bundan vaz geçtiği söyleniyor. Gerçi, resmi bir tavırı ve açıklaması olmadı. Bu konuda DABK'çılar PKK'dan dahada baskıcı davranmakta ve diretmektedir. Muhtarların mühürlerini zorla toplamakta ve mühürleri geri vermeleri için muhtarlara baskı yapıyorlar. Gerekçeleri ise; "Muhtarlık faşizmin köylerdeki kurumları olduğu için kaldırılmalıdır". Bu mantık, uzağı görmeyen, kitlelerden kopuk ve sol bir anlayıştır. Muhtarlığın ortadan kalkması, devrimci-demokrat nitelikli muhtarların varlığının inkarı olduğu gibi, burjuvazinin köylülere daha fazla baskı yapmasını sağlayacaktır. Muhtarlığın varlığı, faşist devlet kurumlarını köylerden sökmeye gerekçe olamaz. Ayrıca, muhtarlık düşmanın işini kolaylaştıran bir kurum olmaktan çıkmıştır. Çünkü, her köyü çok sıkı şekilde kontrol etmekte ve kendi işleri için muhtarlığı kullanmamaktadır. Muhtarlar içinde ispiyoncuların olması ise ayrı bir konu. İspiyoncular her tarafta vardır. Muhtarların ilerici olması, gerillaları desteklemesi, devrim için daha yararlıdır. Muhtarlığı ortadan kaldırmak ve bu kurumu işlemez hale getirmek için, öncelikle kitlelerin desteği alınmalıdır. Köylüleri bu konuda harekete geçirip, düşmana karşı ortak tavır almasını sağlamak gerekir. DABK, bunun yerine zorla, silah tehdidiyle bu işi yapmaya çalışıyor.

Partimiz, muhtarlığın zorla ortadan kaldırılmasına karşı olduğu gibi, bu kurumun varlığını önemli bir devlet kurumu olarak görmüyor. Çünkü, devlet bu kurumları zaten işletmiyor. Ancak, ispiyoncu olanlardan yararlanmaya

çalışıyor, muhtarları ispiyonculuğa zorluyor. İspiyonculuğu ortadan kalkması, muhtarlığın ortadan kalkmasıyla olamaz. Çünkü, köylüler arasında yoğun bir ispiyon ağı mevcuttur, bunun çökertilmesi çok daha önemlidir.

Faşist askeri güçlerin muhtarlara yoğun baskı yaptıkları açık. Bu baskıların geriletilmesi için, köylüler harekete geçirilmeli ve baskılar sürdüğü sürece, muhtarlık yapmayacaklarını açıklamalıdır. Kitleler bu konuda eğitilip harekete geçirilmeden, zorla muhtarlık mühürlerini geri verdirilmesi, kitlelerden kopmaktan başka bir analama gelmez. DABK, köylüleri kitlesel olarak harekete geçirmekten çok, daha kolay, ama kitlelerden kopuk bir yolu seçiyor. Köy muhtarlarına zorla mühür bıraktırıyor. Böyle bir zorlama, köylülerin gerillardan desteğini azaltmasına hizmet eder. Partimiz bu tür sakat anlayışlara karşıdır. Özellikle Dersim'de köy muhtarlığı devletin önemli bir kurumu olmaktan çıkmıştır. Çünkü, muhtarların önemli bir bölümünün devlete karşı olduğunu biliyorlar. Ancak, devletin yoğun baskılarına karşı bir tepki olarak, köylüler örgütlenip bu doğrultuda harekete geçirilmelidir. Sürgün tehditleri, günlerce karakollardaki işkenceler, her gün köylerin basılması ve askerlerin günlerce köyde kalıp, halkın malını gaspetmesi, zorla koyunlarını ve koçlarını kesmesi, sütlerini alıp askerlere vermesi, zorla ağaç kestirmeleri vb. gibi bir çok konuda köylüler harekete geçirileceği yerde, muhtarlık sorunuyla uğraşmak, kitlelerin olumsuz tepkisini almaktan başka bir işe yaramamaktadır.

Eylem çizgisi, kitle çizgisi ile birlikte ele alınmalıdır. Eylemler kitlelere mal olmadıkça, kitlelerden destek görmedikçe (en azından kitlelerin ileri kesimlerinden), kitleler mücadele içine çekilemez, aksine gerilla güçleri giderek teşhir olur. Silahlı mücadele veren bütün güçler buna dikkat etmek zorundadır. Her eylemde kitlelerin harekete geçirilmesi hedeflenmeli, en azından ona zemin hazırlanmalıdır. Partimiz TKP/ML ile, PKK ve DABK'ı eylem ve kitle çizgisi noktasında ayıran önemli özelliklerden biriside budur. * * *

İkiyaka -Çevrimli Kimin İşi?...

Kürdistan'da komünist devrimci ve Kürt ulusal kurtuluşçu gerilla savaşlarına kar-

şı devasa askeri gücüyle vahşi bir imha sa-
vaşı yürüten faşist Türk Devleti, orada ne-
ler olup bittiğini kamuoyunun öğrenmesini
bölgede sıkı denetim ve ülke genelinde ba-
sına katı sansür uygulamasıyla önlemeye ça-
lışırken, TRT borozanı ve uşak basın sayfa-
larından yaptığı resmî açıklamalarla da
gerçekleri tümünden bulandırmak istiyor. Ken-
dine ve bölgedeki piyonlarına yönelik başa-
rılı gerilla eylemlerini, bu eylemlerde uğ-
radığı kayıpları, kitlelerin protesto ve
direniş hareketlerini gizlemeye çalışırken
en vahşi imha araçlarıyla topluca katletti-
ği, sağ yakalayıp öldürdüğü gerillaları ve
sorgusuz sualsiz kurşunluduğu köylüleri
"çatışmada ölü ele geçen teröristler" şek-
linde, basit rakamlara indirgenmiş isimsiz
tanıtımlarla aşağılık bir biçimde duyurma-
ya devam ediyor. Bölge halkı üzerinde per-
vasızca estirdiği faşist terörü, akıl almaz
vahşet ve canilik örneklerini her yoldan
küllelemeye çalışıp utanmazca "şevkat" dema-
gojisi yapmanın ötesinde, kendine ait bütün
insanlık dışı nitelikleri çok genel ifade-
lerle gerilla kuvvetlerine atfetme alçaklı-
ğını gösteriyor. Geçtiğimiz yıllarda PKK'-
nın yer yer görülen ve bir süre yoğunluk
arzederek korucu ailelerine yönelik toplu
imha saldırıları devletin eline büyük bir
anti-propaganda kozu vermiş olduğundan ve
ayrıca son zamanlar yukarıda değindiğimiz
yanlış eylem çizgisinin ürünü çeşitli o-
laylar haklı ve meşru silahlı eylemleri
gölgeleyebildiğinden, faşizm alçakça de-
magoji ve sahtekarlıklarını sürdürmekte
belli bir rahatlığa da sahip olabiliyor.
Dahası yürüttüğü özel savaş ve olağanüstü
hal uygulamasının tozu dumanı içinde geril-
layı teşhire yönelik çok hayasız tertipler
yapabiliyor.

Geçtiğimiz günlerde yeni bir katliam
haberiyle bir kez daha "bölücü eşkıya ve
teröristlerin vahşeti"ni teşhir etti fa-
şist devlet borozanı TRT. Boyalı basın da
koca puntolarla "PKK Vahşeti" diye yazdı.
Çevrimli Köyü'ne baskın düzenleyen sayıla-
rı 100'den fazla "PKK teröristi" korucu
evlerini bombalayıp ateşe vermiş ve çoğusu
kadın-çocuk 27 kişiyi topluca katletmişti!
Yalnızca bir iki gazetenin, o da satır ara-
larında yazdığı "ufak" bir ayrıntı, çok ki-
şinin belki dikkatini bile çekmedi. Fakat

liler gazetecilerin köye girişini yasakla-
mış ve hiç kimseyi mıntıkaya bile yaklaştı-
tırmamışlardı. Aradan günler geçtikten son-
ra bir gazete Çevrimli köyüne giriş yasağı
nın halen sürdüğünü duyurarak bu durumun
"garip" olduğunu yazıyordu. Bunun ardından
da BBC Radyosu PKK Avrupa sözcülüğünün
"Çevrimli katliamından kendilerinin sorum-
lu olmadıkları" açıklamasını yayınladı.
"PKK Vahşeti"ni yazan gazetelerin büyük ço-
ğunluğu bu tekzibe tek satır yer vermedi.

Böyle bir "garip"lik ilk kez olmuyor.
Geçen yıl sonu da İkiyaka köyündeki toplu
katliam olayı çok ciddi kuşkular yansıtmış-
tı. Orada da gazeteciler sokulmamış, o ola-
yın ardından da PKK kendi eylemi olmadığını
açıklamış, daha önemlisi yapılan resmî
açıklamalarda eylemi düzenleyen kalabalık
grubun hızla Irak topraklarına kaçtığı vb.
türünden bit yenikleri dikkati çekmişti.

Önceki yıllarda benzeri olaylar oldu-
ğunda devlet gazetecilerin köye girişini
aksine teşvik ediyor, bol bol resim çekip
şahitlerin anlattıklarını yazsınlar diye
özellikle çağırıyordu. Son iki keredir ya-
sak konması, köylülerin dikkatlerini çeken
bazı kuşkulu durumları kamuoyuna yansıtmal-
arından çekinme dışında bir şeyle izah e-
dilemez herhalde. Buradan akla gelen de,
PKK'nın geçmişte korucuları sülalece yok
etme şeklinde zaman zaman gerçekleştirmiş
olduğu katliam türü eylemlerden son dönem
uzak durması ve kendi aleyhine oluşan kötü
imajı silmeye çalışması karşısında, onu es-
kisi kadar teşhir edemeyen devletin "sen
geri duruyorsan ben yapar ve sana mal ede-
rim, nasıl olsa önceden yaptıkların var,
şüphe etmek kimsenin aklına gelmez, böyle-
ce silmek istediğin kötü imajı canlandırıp
sürdürürüm" hinliğiyle kendi adamlarından
seçtiği uygun kişileri PKK'cı kılığına so-
kup, onun hareket tarzını taklit ettirerek
bu son katliamları yaptırmış olmasıdır.

Böyle aşağılık bir düşmandan herşey
beklenir. Ancak fırsatı veren de PKK olmuş-
tur. Son olaylarda gerçek böyleyse ve PKK
kamuoyu önünde daha inandırıcı şekilde es-
ki imajını silmek istiyorsa, geçmişe de u-
zanarak kapsamlı ve samimi bir öz eleştiri
yapmalı, yanlış eylem çizgisinin devam eden
çeşitli örneklerine de kesin bir şekilde
son vererek düşmanı daha tutarlı bir po-
zisyonda yanıtlamalıdır.

ÖZGÜRLÜK MAHKUMLARI SERBEST BIRAKILSIN

Cezaevlerinde başlayan açlık grevleri, cezaevlerindeki devrimci ve komünist tutsakları yeinden kamuoyu gündemine getirdi. Yıllardır cezaevlerinde süren baskı ve zorbalıklar, zaman zaman dozajını artırarak sürüyor. Özgürlük mahkumlarının her türlü hakları, insanca yaşamaları engeleniyor ve faşizmin en koyu baskıları cezaevlerinde sergileniyor.

Türkiye'de bu faşist devlet iktidarda olduğu sürece de cezaevleri boşalmayacağı gibi, devrimci ve komünist tutsakların da direnişleri eksik olamayacaktır. Çünkü burjuvazi, kendi saltanatını sürdürebilmek için, devrimcileri cezaevlerine sürekli dolduracak ve esir kampları olarak kullanacaktır.

Mayıs ayı ortalarında başlayan cezaevi direnişleri, birçok cezaevinde ayrı amaçlarla gündeme getirildi. Kimileri cezaevlerindeki baskıları gündeme getirirken, kimileride 413. kararnameyi protesto etmek ve cezaevlerindeki baskılara karşı açlık grevlerine gittiler.

Öte yandan tutsak gazetecilerde kendilerinin salıverilmesi için açlık grevlerine başladılar ve bitirdiler. Cezaevlerindeki devrimci ve demokrat gazetecilerin açlık grevleri, ülkemizde devrimci ve komünist düşünceye karşı, egemen sınıfların acımasız bir davranışına karşı mücadeleyi içermekle birlikte, sorunun bu yanıyla ele alınması ve öne çıkarılmaya çalışılması yanlıştır. Sorun salt cezaevlerinde yatan gazetecilerin sorunu olmaktan çok, bir bütün olarak tüm devrimci tutsakların serbest bırakılması ve bir bütün olarak devrimci düşünceye uygulanan yasakların kalkmasını içermek zorundadır. Burjuvazi birkaç gazeteciye bırakarakta "demokrasi" havarisine girebilir.

Mitekin Haydar Kutlu ve nihat Sargın gibi devlet yanlılarının bırakılmasıyla, egemen sınıflar, ülkede "demokrasi" olduğu izlenimini vermeye çalışmıştır, dış kamuoyuna. bunun böyle olmadığı bu iki kişinin birer piyon olduğu ve ANAP'tan bile farklı bir yanları olmadığı çok açık. Adlarının 'komünist' olması onların komünist olduğunu göstermiyor. Tam tersine komünizmin düşmanlarıdır.

Cezaevlerindeki devrimci-demokrat gazetecilerin kendi sorunlarını dile getirmeleri olumlu bir şey. Bu tabi yalnız gazetecilerin sorunu değil, devrimci mücadele içinde yer alan herkesin sorunudur. Ancak, sorun gazetecilerin bırakılması'yla da bitmiyor. Sorun tüm devrimci-demokrat ve komünist tutsakların salıverilmesi ve düzenin bu yönüyle teşhir edilmesi

gerekir. Aksi takdirde sorun tek boyutlu ve eksik olarak ele alınmış olur ve bu düzenin işine yarar.

Cezaevlerindeki son açlık grevleri, kendiliğindenci bir şekilde olmuştur. Yani, cezaevlerinin bir bütün olarak örgütlü şekilde ve ortak talepler doğrultusunda olmasından çok, her cezaevi kendi taleplerini öne çıkarmıştır. Bu cezaevlerindeki örgütsüzlüğün bir sonucudur. Esasında bunun tüm devrimci örgütler arasında ortak olarak ele alınıp direnişlerin planlı ve programlı yapılması gerekirken, grupçu anlayışlar yüzünden bu ortak eylemler sağlanamıyor. Böyle olmayınca, dışardan desteklerde tam olarak yerine getirilmediği gibi, daha geniş kitleye mal edilemiyor. Bunu gidermenin yolu, devrimcilerin bu konuda ortak bir platform etrafında eylem birliklerine gitmesi ve koordineyi sağlamasıyla olabilir. Bu legal kitle örgütleri üzerinden de sağlanabilir. Ancak, cezaevlerindeki tutsakların haklarını savunmak için kurulmuş olan TAYAD bunu yerine getirmekten uzaktır. Çünkü bütün tutsakların örgütlenmesini içermiyor. Üstelik oldukça grupçu bir yapıya sahiptir. Çünkü diğer devrimcilerin TAYAD içinde çalışmasını olanaksız hale getirmişlerdir. Böyle bir kitle örgütü olmaz. Kitle örgütü olmaktan çok dar grup çıkarları içinde hareket eden bir yapılandır. Ne var ki, bunu oluşturanlar genelde böyle bir siyasal anlayışa sahiptirler. Devrimin genel çıkarlarını bir kenara atmaktan çekinmiyorlar. Tabi, bu tavırları kendilerine de bir yarar sağlamıyor. Çünkü, darlıktan öte gidemiyor, kitleselleşemiyor. Yığın örgütleri oldukça geniş olmak zorundadır. Bunun yoluda devrimci demokrasiyi işletmesinden geçmektedir. TAYAD içinde bunu aramak boşuna...

Diyarbakır cezaevindeki direniş diğer cezaevlerine karşı daha geniş kitleyi kucaklamış ve ailelerin büyük bir bölümü bu direnişe katılmıştır. Açlık grevleri bu şekilde kitlelere mal edildikçe başarı şansı daha fazla olacağı gibi, kitlelerin devrimcileştirilmesinde ve harekete geçirilmesinde de önemli bir işleve sahip oluyor. Eğer bu örgütlü ve koordineli olursa daha geniş kitleleri kucaklayacağı çok açıktır. Bu nedenle hatalardan dersler çıkararak, direnişlerin koordineli ve ortak talepler etrafında yapılmasına dikkat edilmeli ve bunun için şimdiden kollar sıvanarak, gelecek direnişler için aynı hatalara düşülmemelidir.

okuyucu köşesi**TNA Şirketinde Çalışan Libyazedeler**

Ülkemizdeki kötü koşullar nedeniyle aç ve işsiz kalmamak, çoluk çocuğa bir ekmek parası getirebilmek için binbir umutla Libya'ya geldik. Çok ağır koşullarla karşı karşıya kaldık. Bir tarafta asker, polis, feodal faşist devletin uygulamaları. Bir tarafta Türk devletinin uzantıları Türk müteahhitlerinin uygulamaları ve aynı zamanda en ufak bir demokratik hakların bulunmadığı bir ülke Libya.

Bu ağır koşullar altında çalışan emekçilerin artık kontrat üzerinde anlaşmış oldukları ücretlerde ödenmemeye başlandı. Buna karşı işçiler, işi bırakarak mahkemelere başvurdular. Libya mahkemelerine başvuruların çoğu polis copu ve asker dipçiği ile karşılandı. Bekir Yıldız adlı bir işçi arkadaşımız kurşunlanarak hayatını kayıp etti. Aynı şirketin işçileri hak etmiş oldukları alın teri karşılığını üç-dört sene gibi uzun bir dönem alamadılar. Çoğunun ailesi dağıldı. İşçiler tekrar Libya'da mahkemeye başvurdu. İki sene süren mahkeme, Libya'da nihayet sonuçlandı. Ancak şirket yetkilisi ve sahibi Zeki Saraçoğlu tüm istihkakları kaçıırarak yurt dışına çıkmıştır. Bu nedenle işçilerin hakları yine verilmedi. Buna rağmen işçiler işin peşini bırakmadılar, Libya mahkemelerinin kararlarını ve evraklarını getirerek Türkiye'de mahkemeye verdiler. İki seneden beri başvurmamıza nazarın 1990 10 Nisan'da Hakim önüne çıkan biz emekçileri, neredeyse sanık sandalyesine oturtup yargılamaya çalıştılar. Esas sanık olanlar, işçilere kurşun sıkanlar, faşist devletle kol kola olanlar, işçilerin ücretlerini vermeyip kaçırınlar, sanık sandalyesine oturması gerekirken, mahkemeye bile gelmedikleri gibi, sanki ,yargıç olarak bizi yargılama pozisyonuna girmişlerdi. Paralı uşakları iki tane avukat, sözde yalancı diplomalı ciğeri beş para etmeyen, sözüm ona 'demokrat' özde ise sermayenin uşağı durumuna gelmiş soysuzları, işçilerin karşısına dikilip, sahipleri, yani ağa babaları Zeki Saraçoğlu'nu haklı çıkarmaya çalıştılar. Hakimin sürekli işçileri susturmaya çalışması, işçilere söz hakkı vermemesi karşısında, işçiler; 'biz sizin kimi savunacağınızı, kimden yana tavır aldığınızı biliyoruz. Bu sorunları TC temsilcisi konsolosa, başbakana ve tüm yetkili kurumlara götürdük. Artık gidecek yerimiz yok. Biz bu ülkenin insanı değilsek ait olduğumuz ülkeye bizi gönderin' diyerek, mahkemeden topluca çıkıp Sultanahmet'ten Çağaloğlu'na kadar yürüdük

Şurası açık; devletin ve mahkemelerin kimin yanın da ve kimlerin emrinde olduğunu kendi yaşamamızda

çok iyi gördük. Ancak, bizler kararlıyız, sonuna kadar haklarımızın peşini bırakmayacağız, örgütleneceğiz. Şu anda dernek kurmaya çalışıyoruz. Mahkememiz 14.06.1990'da tekrar yargıç önüne çıkacağız. Gelişmeleri size yine yazacağız.

Bir İKK okuyucusu

Tekel'de TBKP'liler İle Şevket Yılmaz Elele

TBKP'liler Cevizli Tekel'de işçileri burjuvazinin uysal, sesini çıkarmayan, devlete baş kaldırmayan ve haklarını sesli bir şekilde aramayan bir duruma getirmeye çalışıyorlar.

8 Mart kadınlar günü kutlamasında, sigara bölümünde Türk-İş gibi sarı sendikanın düzenlediği törende, kadın haklarından çok, davullu-zurnalı eğlenceye dönüştü. Kadınların hakları ile ilgili konuşmak isteyenler, TBKP temsilci tarafından engellenerek, kadın sorunu özünden koparılacak, tamda burjuvazinin istediği biçime sokuldu. Kadın hakları ile ilgili konuşmak isteyen bazı devrimci işçi arkadaşlarımızın konuşma sırası geldiğinde, bilinçli olarak ses düzeni bozuldu ve işçiler salondan dışarı çıkarıldı. Bunu Türk-İş'in uşağı ve kendisine 'TBKP'li diyen temsilci yaptı. Devrimci işçiler kadınlar gününün adına layık bir şekilde kutlanmasını önerirken, Türk-İş'in iş yerlerine gönderdiği mesajlar dışında başka bir şey konuşmadılar. Böylece patron+Türk-İş+ TBKP'liler elele verecek, devrimci işçilerin kadınlar gününü devrimci bir şekilde kutlamasını önlemiş oldular.

1 Mayıs günü de aynı şeyler yaşandı. Türk devleti patronların isteğine uyarak işçi sınıfının *Birlik, Mücadele ve Dayanışma* günü olan 1 Mayıs'ın alanlarda kutlanmasını yasakladı. Türk-İş'de işçilerin tepkisini çekmemek için; "Biz kutlamak istiyoruz ama yasalar müsaade etmiyor" sahtekarlığına başvurarak, işçileri o gün iş yerlerine mahkum ettiler. Bütünüyle yüzlerinin açığa çıkmasını önlemek içinde, 'öğlen tatilin'de bildiriler okunacak' diyerek, işçi sınıfının haklı tepkisini törpülemeye çalıştılar.

Cevizli Tekel'de biz devrimci işçiler, şalterlerin indirilmesini ve salonda değil bahçede yapılmasını savunduk. Buna kendilerine TBKP'li diyen patron uşakları ve Türk-İş'in peşinde yürüyen çanak yalayıcıları ve faşistlerle birlikte patronlar karşı çıktı ve işçilerin kendi bayramları olan 1 Mayıs'ı en azından fabrikanın bahçesinde kutlanmasını önlediler. Buna karşın, işçilerin çoğu yine bahçeye çıkarak, halay çektiler, alkış temposu tuttular ve yüreklerindeki coşkuyu ve Türk-İş ve onun yarıdakçılıklarına olan kinlerini ortaya koydular.

Cevizli Tekel'den bir İKK okuyucusu

kan ,Kürt köylülerini katleden,komünistleri ve devrimci-demokratları öldürenler, halka her türlü zulüm ve soygunu reva görenler, 1977 I Mayıs'ında 36 işçiyi acımasızca kurşunlayanlar, üç kuruş kar için maden ocaklarında yüzlerce işçiyi acımasızca katledenler canidir. Ve egemen sınıfların çıkarlarını korumak için onların kapısında bekçi köpekliği yapan, Muhsin Bodur gibi halk düşmanlarıdır.

Halk Düşmanı Ve İşkenceci Polis Şefi Muhsin Bodur TIKKO Gerillalarınınca ceza landırıldı.

Muhsin Bodur, bir numaralı azılı halk düşmanı bir polis şefi idi. 20 yıl siyasi polis timinde ve partimizi çökertmek ve e-lamanlarını yakalamak için çalışmış ve bu nedenle devletten "başarı" ödülü almıştır.

1976 Ocağın'da Partimizin değerli üyelerinden ATILLA ÖZKAN'ın Zeytinburnu'nda öldürülmesinde birinci dereceden sorumlu Muhsin Bodur'dur.Yoldaşımızı bizzat öldüren ve bu nedenle devletten ödül alan bir katildir. Partimiz bu nedenle 1976 yılında Muhsin Bodur'u gıyabında yargılayarak ölümüne mahkum etmiştir. Muhsin Bodur, bu suçu ile de yetinmemiş,daha birçok yoldaşımızın ve devrimcinin kanına girmiş ve 1977 I Mayıs katliamını düzenleyenlerin başında yer almıştır.Ayrıca 12 Eylül'den sonra daha da azıtarak,devrimci ve komünistlere yoğun işkence yapanların başında yer almış ve birçok devrimci ve komünisti katletmiştir.

Bütün işkenceciler Ve halk Düşmanları Cezalandırılacaktır.

Yaşasın Partimiz TKP/ML

Yaşasın Ordumuz TIKKO

Yaşasın Militan Gençlik Örgütümüz TMLGB

Yaşasın Halk Savaşı

Muhsin Bodur'un devrimci ve komünistlere işkence yapmasının dışında sabit olan diğer suçları şunlardır:

1- 1976 Ocak'ında Atilla ÖZKAN'ın öldürülmesi...

2-1977 I Mayıs Katliamına karışması...

3-1977 Ağustos'unda Cemil Oka'nın öldürülmesi...

4- 1977 Kasım'ında Mehmet Zeki Şerit'in öldürülmesi...

5- 1981 Eylül'ünde Parti Genel Sekreterimiz SÜLEYMAN CİHAN'ın öldürülmesi..

6- 1984 Eylül'ünde Hasan Hakkı ERDOĞAN'ın öldürülmesi...

Muhsin Bodur'un TKP/ML'den korkmasının nedeni bu suçlarından dolayı ve TIKKO'dan kaçılmayacağını biliyordu.Partimizin as-

keri kolu TIKKO İstanbul İl Komutanlığı'na bağlı şehir gerilla timleri tarafından,Partimiz TKP/ML'in aldığı karar gereğince 13 Haziran 1990 günü saat 08 dolaylarında ölümle cezalandırılmıştır.

Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu gerillaları,yıllardır Muhsin Bodur'un peşindeydi. Ancak uzun süre bulunamadı. Ne var ki halkın içinde balık olan gerillalarımız Muhsin Bodur'un saklandığı ini tesbit ederek, uzun bir izleme ve takipten sonra infazını başarıyla yerine getirdiler.

31 Mart 1987 yılın'da Partimize meydan okuyan bu halk düşmanının yaptığı açıklamalar,her gün korku içinde yaşadığının dışavurumundan başka bir şey değildi.Gerillalarımız,karısına ve çocuklarına zarar vermemeye büyük özen gösterip,"**SENİ HALK ADINA ÖLÜME MAHKUM EDİYORUZ**" diyerek cezalandırdılar.

Sıra Tuzla katliamının sorumlusu Hamdi Ardalı katilinde!

13 Haziran 1990

**Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist
TIKKO İSTANBUL İL KOMUTANLIĞI**

Halk Düşmanları ve İşkenceciler Cezasız Kalmadı Kalmayacak !

Hiç bir halk düşmanı cezasız kalmadı ve kalmayacaktır. Ne olursa olsun er veya geç cezalandırılacaklardır. Halk düşmanları ve işkenceciler, yerin yedi kat altında saklansa, askeri tanklar ile de korunsa partimiz tarafından deliklerinden birer birer çıkarılıp cezalandırılacaklardır.

Devrimin önündeki tüm engeller teker teker ortadan kaldırılarak, partimiz önderliğindeki Demokratik Halk Devriminin gerçekleşmesi için, hiçbir fedakarlıktan kaçınılmayacaktır. Halka zulüm edenler, devrimcileri ve komünistleri katledenler, işkence yapanlar, sokak ortasında kitlelere kurşun sıkanlar, partimizin halkımızdan aldığı yetki gereğince cezalandırılıyor ve cezalandırılacaklardır. Bu böyle biline!...

kan emici egemen sınıflar, kendi pis saltanatlarını sürdürmek için, ordu ve polis besleyerek, kitleleri kurşunlatmaktan, öldürmekten ve katletmekten çekinmemektedirler. Mahkemeleri ve cezaevleri ile binlerce devrimci ve komünisti zindanlarda çürütüyorlar. Bunu kendi çıkarları için yaparken, işkencecilerin cezalandırılmaları sırasında kudurmuş köpekler gibi, caniliklerini komünistlere yıkmaya, kendi iğrenç yüzlerini halktan gizlemeye çalışıyorlar. Boyalı burjuva basınıda, işkencecilerin cezalandırılmasını "canilikle" niteleyerek, patronların caniliklerini örtbas etmeye çalışıyorlar.

Canı olan kimlerdir?

Canı olan, halka acımasızca kurşun sı-

Devamı 35. sayfada